ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΕΝ ΛΕΙΨΙΑι.

Τόμος Α'. — *Συνδρομή δεχομένη από 1. Ἰανουαρίου καὶ 1. Ἰουλίου ἑκάστου ἔτους, ἐξάμηνος μόνον καὶ προπληρωτέα: Πανταχοῦ φράγκ. χρ. 10 ἢ μάρκ. 8.* — ΕΤΟΣ Δ.

ΑΡΙΘΜ. 21 (93). — τῇ 1/13. *Νοεμβρίου* 1888.

ΟΤΙ Η ΜΟΝΟΜΑΧΙΑ ΟΥΔΟΛΩΣ ΚΑΘΑΙΡΕΙ ΤΗΝ ΥΒΡΙΝ.*)

Ὁ παραλογισμος ὅτι ἡ μονομαχία καθαίρει την ὕβριν κατέστη καταφανης, αφότου ουδεις πλέον πιστεύει εις την επιφοίτησιν τῆς θείας δίκης μεταξυ μονομαχούντων. Κατα την Εκκλησίαν, ὁ βαπτιζόμενος αποδύεται τον παλαιον ἄνθρωπον, αλλα κατα ποῖον δόγμα ὁ ἄτιμος η ὁ ὑβριζόμενος μεταβάλλεται δια τοῦ σιδήρου και τοῦ πυρος εις τίμιον η ανύβριστον; Απορίας ἄξιον ὅτι, ενῷ αἱ σημεριναι κοινωνίαι επιμένουν εν τῇ πεποιθήσει ὅτι ὁ ἄδικος εἶνε ουχ ἧττον ἄτιμος, ἔτι και αν εμονομάχησε προς απόδειξιν δῆθεν τοῦ εναντίου, πάλιν ὑπάρχουν ἄνθρωποι προτείνοντες και δεχόμενοι την μονομαχίαν ὡς καθαρτήριον απο πάσης αὐτῶν κηλίδος. Τί πλέον θέλουν ν' αποδείξωσι; Ποῖον ελπίζουν να απατήσωσιν; Η αυτοι εἶνε παιδία μωρά, η τον κόσμον θεωροῦν ὡς τοιοῦτον. Το ὄνειδος δεν εἶνε τυφων θαλάσσιος αποσκεδαζόμενος δι' ἑνος πυροβολισμοῦ· ὅταν το ὄνειδος ἔχῃ ὑπόστασίν τινα, ὅλοι τοῦ Διος οἱ κεραυνοι δεν το αποσκεδάζουν· ὅταν δεν ἔχῃ, „καθάριος ουρανος αστραπας δεν φοβεῖται·" και μόνον „ὅστις αν ἔχῃ μυῖαν εις το σκιάδιόν του σκιάζεται."

Η νομίζουν οἱ μονομαχοῦντες ὅτι ὁ κόσμος δεν νοεῖ τί σημαίνει το παράβολον βῆμά των; Φρικτα μυωπιάζουν αν αυτοι δεν το εἶδον εισέτι και ἔχουν χρείαν να τοῖς το εἴπωσι. Σημαίνει ὅτι δεν ανέχονται ν' ακούσωσι την ὕβριν προφερομένην, ουδ' αν ὦσιν ἔνοχοι αυτῆς. *Προφερομένη* δεν τοῖς εἶνε ανεκτή· αν ὅμως δεν επροφέρετο, θα ανείχοντο το να ὑπάρχωσιν επονείδιστοι εν τῇ ιδέᾳ τοῦ κόσμου, εν αγνοίᾳ η εν γνώσει αὐτῶν, και δεν θα ησθάνοντο την ανάγκην τοῦ να ῥίψωσιν εις ουδένα το χειρόκτιον. Ἤκουσαν προφερόμενον το ὀνειδος των παρ' ἑνος αθυροστόμου κατα προσώπου των, και εδαιμονίσθησαν· — Πρέπει τώρα να σε σκοτώσω η να με σκοτώσῃς, ἔστω και αν ὁ θάνατος επισφραγίσῃ, αντι τοῦ να καθάρῃ την πρός με ὕβριν.

Διότι αν μόνοι οἱ τίμιοι και χρηστοι ηγανάκτουν ακούοντες ὕβριν τινα, ἴσως ἡ μονομαχία επιστεύετο ὡς απόδειξις τῆς αδικίας και τῆς συκοφαντίας· αλλ' οἱ ἔνοχοι μάλιστα εξάπτονται περισσότερον και οργοῦν προς το αἷμα, μωρῶς ελπίζοντες ὅτι δι' αυτοῦ θα κατασιγάσωσι τας γλώσσας και θα ανοικοδομηθῶσιν εν ταῖς διανοίαις· — πλάνη οικτρά, αφοῦ αἱ γλῶσσαι λέγουν, αἱ δὲ διάνοιαι μερμηρίζουν και μετα

ΒΕΝΙΑΜΙΝ ΑΡΡΙΣΟΝ.

Ο νέος πρόεδρος τῆς αμερικανικῆς Συμπολιτείας.

*) Κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ συγγραφέως ἐτηρήσαμεν ἐν τῇ δημοσιεύσει τὸ ὀρθογραφικὸν τῆς διατριβῆς. Ἀπό τινος χρόνου ὁ κ. Σκυλίσσης δεν σημειοῖ τὴν ψιλὴν καὶ τὴν βαρεῖαν, ὡς σημεῖα περιττά, δηλούμενα ἐκ τῆς ἀπουσίας των. Σ. Δ.

την οἱανδήποτε ἔκβασιν τῆς μονομαχίας ὅ,τι και πριν ἔλεγον και εμερμήριζον.

Ἡ Κλυταιμνήστρα δεν ὑπέφερε ν' ακούῃ τας αθεμιτουργίας της απο στόματος τῆς Ηλέκτρας. — „Λαλοῦν τα έργα σου, όχι εγώ·" τῇ απεκρίνετο ἡ Ηλέκτρα· „εκ τῶν ἔργων γεννῶνται οἱ λόγοι."

Σύ τοι λέγεις νιν, ουκ εγώ· συ γαρ ποιεῖς
τοὔργον· τά δ' ἔργα τους λόγους εὑρίσκεται"

Και λοιπόν, αφοῦ το κοινον φρόνημα δεν μετατρέπεται δια μιᾶς ανθρωποκτονίας, διατί γίνεται ἡ ανθρωποκτονία; Δια τους κούφους και χάσκακας, τους πλεονάζοντας δυστυχῶς εν τῇ καλῇ κοινωνία μᾶλλον η εν πάσῃ ὑποδεεστέρᾳ, νόας ἑρμαφροδίτους, οἵτινες δεν αξίζουν την θυσίαν μιᾶς ζωῆς, όχι χρηστῆς, αλλ' ουδε τῆς φυλοτάτης;

Μήπως λανθάνομαι ὅτι αἱ πλεῖσται τῶν μονομαχιῶν λαμβάνουν την αφορμην ἐκ φιλονεικιῶν, οἷα ἡ περι όνου σκιᾶς ἐν τοῖς *Ἀβδηρίταις*; Και μήπως ψεύδομαι ὅτι εν αυταῖς ουδεν άλλο πρόκειται ν' αποδειχθῇ, η ὅτι, καθως οἱ έσχατοι τῶν κακοποιῶν, οὕτω και αυτοι οἱ έχοντες αξιώσεις αρίστων δεν δείλιοῦν απέναντι τοῦ θανάτου, έστω και *δια κούφια καρύδια*;

— Δεν ξεύρεις τι λές! — λέγει αιφνιδίως ὁ Α.

— Εἶσαι ένας ανόητος! — αποκρίνεται ὁ Β.

— Μα λοιπον εἶσαι ένας ουτιδανός.

— Εγω ουτιδανός; Λάβε λοιπόν! . . .

Ἐν ῥάπισμα, και την επαύριον μονομαχία· μάρτυρες, κουμπούρια, σπαθιά, μαχαίρια, ιατροι να ῥάψωσιν ὅ,τι απο καλῶς συνερραμμένου μέλλει *εις τα καλα καθούμενα* να εξηλωθῇ. — Μόνον μαμμῆς δεν έχουν οἱ γεννάδαι χρείαν ὅπως διολισθήσωσιν εις το σκότος τοῦ ταρτάρου, καθως ὅτε διωλίσθησαν εις το φῶς τῆς ζωῆς.

Εδῶ τώρα και ὁ κοινος αυτος νοῦς έκρινε μεταξυ τῶν δύο αλεκτρυόνων. Αν ὁ αυθαδιάσας μέχρι ῥαπίσματος, ἤτοι ὁ μεταβας απο τῶν λόγων εις έργα, ἦνε ὁ ρωμαλεώτερος, ἤδη κατεδικάσθη παμψήφει ὡς σκαιός· και ἀνανδρος δε μάλιστα, καθο μεταχειρισθεις αντι λόγου την ῥώμην αὐτοῦ κατ' ασθενεστέρου. Και άρα τίς ἡ χρεία τῶν ὅπλων; Ἤδη εκεραύνωσε τον αδικητην ὁ ηδικημένος, μόνον ατενίσας προς αυτον αταράχως και έπειτα στρέψας τα νῶτα δια παντός, ὡς προς βάναυσον τῶν τριόδων ὑφ' οὗ συναντηθεις εκακοποιήθη. Οἱ τοιοῦτοι φεύγονται ἡ εγκαλοῦνται ενώπιον δικαστηρίου, επειδη άλλως θα εξισοῦτό τις εξάπαντος μεθ' ένος βαναύσου, μονομαχῶν μετ' αυτοῦ, αν μάλιστα, κατα το σύνηθες και κωμικώτατον, συνδιηλλάττοντο έπειτα αμφότεροι, μη αποβάσης θανασίμου τῆς μονομαχίας, και bras dessus, bras dessous απήρχοντο να συνεστιασθῶσι — μακαρόνια ίσως, ὡς συμβολικα μακροθυμίας.

Αλλ' αν ὁ ασθενέστερος ετόλμησε πρῶτος να επιτεθῇ; — Αἰ! τότε ὁ ρωμαλεώτερος, καίτοι δυνάμενος ν' αντικαταφέρῃ εις αμοιβην τοῦ ῥαπίσματος ἕνα γρόνθον κοκκαλοθραύστην, γελᾷ οικτείρων το μειρακιῶδες θράσος. Οὕτω τούλάχιστον ὁ μολοσσος ατρεμεῖ προς το κυνάριον το περι αὐτον ὑλακτοῦν η και δακνάζον τον πόδα του. Την ευγενῆ σεμνοπρέπειαν ταύτην τοῦ ζώου θέλομεν να μη έχῃ ὁ ἄνθρωπος;

Περι δε τῶν ισοπαλῶν, ουτοι, αν καταδεχθῶσι να έλθωσιν εκεῖ αμέσως εις συμπλοκήν, ίδου εμονομάχησαν· αλλ' αείποτε επαινετώτερος θα ἦνε ὁ μηδόλως ταραττόμενος απέναντι ανθρώπου ὅστις, λιποτάκτης τοῦ λόγου, κατέφυγεν εἰς τῶν αλόγων τα εγχειρήματα.

Εν γένει, επι μονομαχιῶν, ὁ κατερχόμενος εις την δύναμιν τῶν χειρῶν η την αλογίαν τῶν ὅπλων ἤδη απέδειξεν ὅτι και ἡττήθη εις τους λόγους, και εφοβήθη να προκαλέσῃ τον εναντίον του εις εξηγήσεις ενώπιον κριτηρίου, τουτέστιν ενώπιον τῆς κοινωνίας.

Γινώσκω ὅτι οὕτω πως κρίνων εκλαμβάνομαι ὑπο τῶν θιασωτῶν τῆς δι' ὅπλων μονομαχίας ὡς ερχόμενος εκ τῶν αντιπόδων. Τους ακούω να μ' ερωτῶσιν, — Et le point d'honneur done?

Α! έχομεν τα γαλλικά· πάλιν τα γαλλικά· τα *γαλλαίζικα*, καθως έλεγεν επι το οξυμωρότερον, μακαρία του ἡ μνήμη, ὁ εμβριθης συγγραφευς τοῦ „Le turban et la tiare" Κυριακος ὁ Λαμπρύλος. Αυτα τα γαλλαίζικα *μᾶς εφούντωσαν* τον νοῦν. Le point d'honneur! Ὁ δεῖνα και ὁ δεῖνα, στρατηγοί, βουλευταί, γερουσιασταί, ὑπουργοι μονομαχοῦν εν Γαλλίᾳ προφρόνως, τώρα δε συ έρχεσαι να φέξῃς και τους τοιούτους ἄνδρας ὡς κακῶς πράττοντας;

Πῶς ὄχι; αφοῦ και αυτοι οἱ Γάλλοι καταρῶνται το εν λόγῳ έθιμόν των ὡς κληρονομίαν βαρβάρων καιρῶν, αχθόμενοι ὅτι δεν δύνανται πλέον να το αποφύγωσιν, επειδη έβαλε, δυστυχῶς, εις την κοινωνίαν των ῥίζας βαθείας και ὡς αἱ τοῦ καρκίνου αναποσπάστους. Σημειωτέον δὲ ὅτι οἱ Γάλλοι δεν το θέλουν ὡς ιδικόν των. Εχω ὑπ' ὄψιν πρόσφατον σύγγραμμα γαλλικόν, ένθα αναγινώσκω επι τοῦ προκειμένου ταδε· „Εκ τῶν ολεθριωτάτων εθίμων ἅτινα ὁ γερμανισμος ἐνεκέντρισεν εις ἡμᾶς εἶνε το τῆς μονομαχίας, έθιμον πολλῷ μᾶλλον ολέθριον και οικτρόν, επειδη εκράτησε μέχρι τῶν ἡμερῶν ἡμῶν, ενῷ πᾶν άλλο τιμαριωτικον προ πολλοῦ ἤδη περιῆλθεν εις λήθην."*)

Τί δεν έκαμον οἱ κατα καιρους βασιλεῖς τῆς Γαλλίας ὅπως εκριζώσωσι το παράλογον έθιμον! Προέβησαν μέχρι τοῦ ν' απαγγείλωσι και θάνατον κατα τῶν μονομαχούντων και τῶν μαρτύρων των αυτῶν· μέχρι δε και σήμερον οἱ νόμοι καταγινώσκουν εις τους μονομαχοῦντας ποινάς, αλλ' επι ματαίῳ· ενῷ, και μόνον ὅταν μάθῃ τις πόθεν το εξάμβλωμα τοῦτο παρήχθη, βλέπει ὅτι δεν ὑπάρχει πλέον ὁ λόγος δι' ὃν εξετρώθη, και ίδου εν συντόμῳ ἡ ἱστορία του.

Ὅτε οἱ βόρειοι τῆς Ευρώπης λαοι ησπάσθησαν την χριστιανικην θρησκείαν, εξήγουν ὡς μοιραῖον πᾶν ὅ,τι συνέβαινεν εις τον ἄνθρωπον, καθως και οἱ μωαμεθανοι ακολούθως· και λοιπον έδοξεν εις αυτούς, ὅτι ὁ δάκτυλος τῆς θείας προνοίας ενεφανίζετο εν ταῖς περιπετείαις τοῦ ανθρωπίνου βίου, και ἑπομένως ὅτι αδύνατον ἦτο ν' ανεχθῇ ὁ Θεος εν τῇ δικαιοσύνῃ του την απώλειαν τοῦ αδικηθέντος. Εξεδηλοῦτο δε ἡ θεία νέμεσις δια τοῦ σιδήρου η τοῦ πυρός, δια τοῦ ὕδατος η τοῦ αναλελυμένου μολύβδου, δια τοῦ σταυροῦ η παντος άλλου στρεβλωτηρίου οργάνου. Εντεῦθεν ἡ δικαστικη λεγομένη μονομαχία (duel judiciaire) τελουμένη κατα τον ακόλουθον τρόπον.

Ὁ τόπος ένθα επρόκειτο να γίνῃ περιωρίζετο ὑπο σχοινίων, ἅτινα εις ουδένα επετρέπετο να ὑπερβῇ. Παρα το περίφραγμα τοῦτο ηγείρετο ἡ πυρά, η αγχόνη, ὅπου έμελλε να καῇ η να κρεμασθῇ ὁ ἡττηθησόμενος. Εκεῖ πλησίον ετίθεντο και δύο ἕδρανα μελανείμονα ὅπου εκάθηντο οἱ μονομαχήσοντες διαρκούντων τῶν προοιμίων τῆς μάχης· ἦσαν δε τα προοίμια ταῦτα διδαχαι και ἱεροτελεστίαι. Οἱ αθληται ὡμνυον επι τοῦ Ευαγγελίου ὅτι δεν έφερον επάνω των ούτε μάγεια, ούτε βασκάνια, ούτε φίλτρα κτλ. και τοῦτο ενῷ προηγουμένως εγίνετο λεπτομερης έρευνα εις τα φορέματα και το σῶμά των. Ὡσαύτως εξητάζοντο και τα ὅπλα των, μετρούμενα μὴ ἦσαν άνισα, και μετα ταῦτα εδίδετο το σύνθημα τῆς ενάρξεως ὑπο ἀξιωματικοῦ, εκφωνοῦντος „Ἄφετε τους αγαθους αθλητας να προβῶσι."

Ητο ῥητῶς απηγορευμένον εἰς τους περιεστωτας, επι ποιναῖς αυστηραῖς, το να ὁμιλήσωσιν η να βήξωσιν η να πτύσωσιν η να πταρμισθῶσιν η ὁτιδήποτε δυνάμενον να ανακόψῃ τους μονομάχους· ὥστε ἡ δικαστικη μονομαχία εθεωρεῖτο ὡς πειστήριος ενώπιον κριτηρίου απόδειξις· αυτόχρημα φώρασις τοῦ ενόχου. Ὁ *κατήγορος* ἔρριπτε χαμαι προς τον *κατηγορούμενον* το χειρόκτιόν του η ὅ,τι άλλο, ὡς ενέχυρον η ὡς πίστωμα τῆς προκλήσεώς του, και αφοῦ ὁ κατηγορούμενος έκυπτε και το ανελάμβανεν ἡ μάχη καθίστατο αναπόφευκτος.

Το παράδοξον εἶνε ὅτι και ἡ Εκκλησία εις τας χώρας εκείνας ανείχετο το απάνθρωπον έθιμον, επι μακρους δε αιῶνας τόση ὑπῆρχε παρα τοῖς έτι βαρβάροις λαοῖς εκείνοις πεποίθησις περι τῆς επιφοιτήσεως τῆς θείας δίκης εν ταῖς μονομαχίαις, ὥστε κατήρχοντο εις την παλαίστραν και οἱ κληρικοί· ὅτε δε απηγορεύθη δια νόμου εις τούτους το να μιαίνωνται δι' αἵματος, ἅτε ἱερωμένοι, αντικαθίστων άλλους αθλητας ὡς αντιπροσώπους των, τους champions καλουμένους, ἤτοι προμάχους η αλεξήτορας. Ἦσαν δε οἱ αλεξήτορες οὗτοι ἄνδρες βάραθροι, παλαισται εξ επαγγέλματος, μιαιφόνοι, φαυλόβιοι τοῦ σχοινιοῦ και τοῦ παλουκιοῦ, το δη λεγόμενον, — και εκ τῶν τοιούτων εἶχε το δικαίωμα να εκλέγῃ πᾶσα γυνη και πᾶς ανῆλιξ η γέρων, κληρικος η δικαστης, ὡς ὑπέρμαχον η συνήγορόν του, avoué καλούμενον. Και ὑπομονη αν αυτα τα ὑποκείμενα ανελάμβανον τας ξένας ἐριδας ὑπερ τῆς αληθείας και τοῦ δικαίου, αλλ' ὄχι· εμάχοντο αντι μισθοῦ.

Ἦσαν δ' ουχ ἧττον αξιοπερίεργοι και αἱ μεταξυ αλεξητόρων μονομαχίαι. Εισήρχοντο αμφότεροι οἱ αντίπαλοι απο πρωΐας εις το στάδιον (en lice), έχοντες την κόμην καλῶς κουρευμένην, και συνοδευόμενοι ἕκαστος ὑπο τοῦ πάτρονός του (son parrain)· και πρῶτον διεμαρτύροντο ὅτι εἶχον το δίκαιον ὑπερ αὐτῶν· βαθμηδον δέ, ὅπως θυμωθῶσι και εξερεθισθῶσι, προέβαινον εις την διαπασῶν των εσχάτων ὕβρεων, ἕως οὗ συνεπλέκοντο. Τοῦ ἡττηθέντος απεκόπτετο έπειτα ἡ δεξια χείρ, η και αυτος απηγχονίζετο κατα τον ποινικον νόμον· αλλ' ὅμως και ὁ νικητης εδυσφημεῖτο πάντοτε καθως ὁ ἡττηθείς, διότι ὁ κόσμος εβδελύττετο αμφοτέρους, καθως σήμερον τους δημίους· ενῷ, τούναντίον, τους άνευ χρηματικῆς αντιμισθίας ὑπερμαχοῦντας τοῦ ασθενοῦς, τοῦ ανήλικος, του γέροντος και τῆς γυναικος ετίμα τα μέγιστα ὡς ἱππότας αξιαγάστους κτλ., εξ οὗ και ὁ ἱπποτισμός, ὅστις ὅμως εκτραπεις εις γυναικαρέσκειαν και κομπασμόν, και διακωμῳδηθεις εν τῷ προσώπῳ τοῦ Δον Κιχώτου, έπεσε τέλος ὑπο τον κοινον γέλωτα. Αλλα και ἡττώμενοι οἱ ἱπποτικῶς μονομαχοῦντες εις ουδεμίαν ὑπέκειντο τιμωρίαν, επειδη τῶν μισθωτῶν αἱ ῥηθεῖσαι αυστηραι ποιναι εκρίνοντο ὡς ἐπάναγκεις, μόνον ὅπως αυτοι μη προδίδωσι τον πάτρονά των, δωροδοκούμενοι ὑπο τοῦ εναντίου του.

Τοιαῦται αἱ τῆς μονομαχίας αρχαί. Ὑφίστανται αὗται σήμερον; Πιστεύει τις σήμερον εις την επιφοίτησιν τῆς θείας δίκης μεταξυ μονομαχούντων; Σήμερον; . . . εγω πολυ φοβοῦμαι μη οἱ μονομαχοῦντες σήμερον δεν πιστεύουν ουδ' εις την ὕπαρξιν ένος Θεοῦ. Ὁπωσδήποτε, θα ἦτο φαινόμενον κατα τας δυσμας τοῦ ΙΘ'. αιῶνος ἄνθρωπος πιστεύων εις το θεοκριτικον τῆς μονομαχίας.

Και άρα, αφοῦ επαύσαμεν εις τοῦτο πιστεύοντες, και αφοῦ, ὅπωσδήποτε αν αποβῇ ἡ μονομαχία, ἡ περι ἑκάστου τῶν μονομαχησάντων ιδέα τῆς παρ' ἡμῖν κοινωνίας δεν μεταβάλλεται, τί μένει; Κομπαστική τις επίδειξις αληθῶς κενή, καί, ὡς τοιαύτη, ανοίκειος εις σπουδαίους ανθρώπους. Τοῦτο συναισθάνονται ὅλοι, και προτείνοντες και δεχόμενοι. Συναισθάνονται ὅτι πρόκειται ἁπλῶς περι κινδυνώδους τινος ολισθήματος, εφ' οὗ ὅταν εὑρεθῇ τις δεν καταδέχεται πλέον να τείνῃ την χεῖρα ὅπως κρατηθῇ. Παρ' ἡμῖν δέ, προς οὓς ἕως χθες το εν λόγῳ έθιμον ὑπῆρχε πάντη οθνεῖον, πάντη ξένον, εἶνε αυτόχρημα πιθηκισμός, ὃν ὠφειλε πᾶς ἄνθρωπος, σεβόμενος τα πατρῷα και έαυτόν, ν' αποφεύγῃ, ὡς αποφεύγομεν σήμερον την αμπελοτρῶγα (Phylloxéra), και να καταπολεμῇ ὡς βροτολοιγόν τινα νόσον.

Και ταύτην λοιπον την νόσον θέλουν να εγκεντρίσωσιν εις την Ἑλλάδα τα κοῦφα πνεύματα, ενῷ μέχρι τῆς ανορθώσεως ἡμῶν ὡς έθνους ἡμεθα ὅλως καθαροι και απηλλαγμένοι αυτῆς; Ω βοη τῆς μοίρας μας! Εξελεγχόμεθα ὡς ὁ πιθηκικώτατος τῶν λαῶν τῆς ὑφηλίου· εις τα χείριστα τοῦ ευρωπαϊσμοῦ ασμενέστατοι, φυγαίχμαι δε προ τῶν αυτοῦ αρετῶν, τῶν δυσχερῶν εν τῇ πράξει.

Συνήθως δικαιολογοῦνται μόνοι οἱ στρατιωτικοί, ὡς ηναγκασμένοι εν τῷ σταδίῳ των να μη αποφεύγωσι τον πειρασμον τῆς μονομαχίας. Αλλα διατί παρα τοῖς Ἄγγλοις δεν συμβαίνουν μονομαχίαι, ούτε μεταξυ στρατιωτικῶν; Αν δίδεται δε εις ἕκαστον έθνος να έχῃ ίδια έθιμα και ίδιον τρόπον τοῦ κρίνειν τα πράγματα, μήπως οἱ Ἕλληνες είμεθα Γάλλοι ἡ Γερμανοι κληρονομήσαντες το μονομαχεῖον εκ παραδόσεως; Μη δεν πρέπει να έχωμεν ίδια έθιμα και ίδιον τρόπον κρίσεως και ἡμεῖς; Εις ἡμᾶς δεν λείπουν παραδείγματα, αρχαῖά τε και νεώτερα στρατιωτικῶν περιδόξων μη ελθόντων εις μονομαχίαν δια προσωπικους λόγους. Παραλείπω τα αρχαῖα, τον Αχιλλέα καθυβρισθέντα ὑπο τοῦ Αγαμέμνονος και ὁρμηθέντα μεν κατα την στιγμην εκείνην ὑπό τοῦ θυμοῦ ν' ανασπάσῃ απο τοῦ κολεοῦ το ξίφος, αλλα κρατηθέντα ὑπο τῆς Αθηνᾶς, τουτέστιν ὑπο τῆς συνέσεως, και αρκεσθέντα εις ὕβρεις αντι ὕβρεων. Απεχώρησεν έπειτα κεχολωμένος εις την σκηνήν του, ὅπου κατέπιε την χολήν, και δεν έστειλεν εις τον Αγαμέμνονα, Αχιλλευς αυτός, ούτε μάρτυρας, ούτε χειρόκτια. Παρατρέχω δε και το πασίγνωστον λόγιον τοῦ Θεμιστοκλέους προς τον Ευρυβιάδην εγείραντα κατ' αυτοῦ την ῥάβδον, — Δεῖρέ με, αλλα θέλησε και να με ακούσῃς. „Πάταξον μέν, άκουσον δέ."

Ἦσαν ἡ δεν ἦσαν στρατιωτικοι εκεῖνοι οἱ ἄνδρες;

Μία ζωη γενναίου και φιλοτίμου στρατιωτικοῦ εἶνε πολυτιμοτάτη ενίοτε. Ἡ τοῦ δυστυχοῦς Βούρβαχη, τοῦ πρό τινων ετῶν αδίκως και παραλόγως ἐξαπλωθέντος εις το χῶμα λόγῳ μονομαχίας, τοιαύτη ελέγετο οὖσα. Ὑπῆγε και την κατέστρεψεν οἷός τις βλάξ. Τίς οἶδεν, αν εκεῖνος ἔζη και ετύγχανεν εκ τῶν εις Κούτραν, τίς οἶδεν αν εκεῖ θα συνέβαινεν ὅ,τι οικτρον εἶχε συμβῇ; Δὲν αμφιβάλλω ὅτι πολλοι τῶν εκεῖ ατιμασάντων τα ἑλληνικα ὅπλα εἶνε εκ τῶν ευθίκτων εκείνων οἵτινες ακρατήτως θα εμονομάχουν χάριν ψευδοφιλοτιμίας τινος προσβληθείσης επι δωμάτων η καφεφείων, ενῷ οἱ ἡρωϊκοι πρόμαχοι και πρωταθληται τοῦ ἱεροῦ αγῶνος, ακούοντες πρότασιν μονομαχίας, ὑπερφρόνως θ' απεκρίνοντο εις τον προτείνοντα, — Ἄμε να χαθῇς, παληοσαράβαλο!

*) Le duel fut une des plus fatales inoculations du germanisme, d'autant plus fatale, d'autant plus malheureuse, qu'elle a subsisté jusqu'à nos jours, tandisque toutes les autres coutumes féodales sont depuis longtemps oubliées. Ch. Yriarte.

Ἰδοὺ λοιπὸν καὶ οἱ νεώτεροι ἡμῶν ὑπογραμμοί.

Ὥστε ἔχομεν καὶ πρέπει νὰ ἔχωμεν καὶ ἡμεῖς ὡς ἔθνος ἴδια παραδείγματα καὶ ἰδίας κρίσεις περὶ τούτου ἢ ἐκείνου τοῦ πράγματος· ἀφοῦ δὲ ἡ καθ' ἡμᾶς κοινωνία ἀποστρέφεται καὶ ἀποδοκιμάζει, εὐτυχῶς, μέχρι σήμερον ὅ,τι ἡ γαλλικὴ καὶ εἴ τις ἄλλη ἐπιβάλλουν καὶ ἐπιδοκιμάζουν, καθὼς οἱ Γάλλοι καὶ ἀκόντες ὑπείκουν εἰς τὴν πρόληψιν τῆς κοινωνίας των, οὕτω καὶ οἱ παρ' ἡμῖν ζηλεύοντες τὰ ἀλλότρια ἀνεξαιρέτως, ὀφείλουν καὶ ἀκόντες νὰ μὴ παρεκκλίνωσιν ἀπὸ τῶν δογμάτων τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας, ὅτι — „Καθάριος οὐρανὸς ἀστραπὰς δὲν φοβεῖται", καὶ „Ὀστις ἂν ἔχῃ μυῖαν εἰς τὸ σκιάδι, αὐτὸς σκιάζεται."

Καὶ δύναται ἄρά γε νὰ ὀνομασθῇ μονομαχία ἡ μετὰ πυροβόλων ὅπλων ἀντίκρισις δύο ὑπεναντίων; Τί δηλοῖ μονομαχῶ; Μάχομαι μόνος πρὸς μόνον. Ἀλλ' ἵνα εἴπω ὅτι μάχομαι, χρεία νὰ κατέλθω εἰς ἀγῶνα. Μάχεται ἀληθῶς ὁ συνάπτων μετὰ τοῦ ὑπεναντίου μάχην διὰ τῶν χειρῶν, διὰ ῥάβδου, δι' ἀκοντίου, διὰ λόγχης, μαχαίρας, ξίφους ἢ σπάθης. Πόδες, χεῖρες, κεφαλή, αἷμα, νεῦρα, χολή, ὄμματα, πάντα ταῦτα εμβαίνουν εἰς κίνησιν. Τότε καθίσταται ἡ Ἐνυὼ μεταξὺ αὐτῶν καὶ εφορεύει βλοσυρὰ καὶ δεινή. Ὀφθαλμοφανῶς ἐκεῖ ἕκαστος βλέπει αὐτὴν ὄντως ἄπλετον· — ἐδῶ ἁρμόζει ἡ λέξις *ἄπλετος*, — δηλαδὴ ἀπλησίαστον, διὰ τὸ φόβερον καὶ φρικῶδες τοῦ θεάματος. Ἀλλὰ μάχεται ἄρά γε καὶ ὁ τοποθετούμενος εἰς ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ ὑπεναντίου οἷός τις πάσσαλος τηλεγραφικός, καὶ τοὺς μὲν πόδας, τὸ σῶμα καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτὴν ἔχει εἰς ἀκινησίαν, μόνην δὲ τὴν δεξιὰν χεῖρα εκτείνει εν ηρεμίᾳ φέρουσαν πυροβόλον τι ὄργανον, οὗτινος πρόκειται νὰ κινηθῇ τὸ σκανδάλιθρον εν στιγμῇ τινὶ προσυμπεφωνημένῃ κατὰ ἀνθρώπου ηρεμοῦντος; Τοιούτῳ τρόπῳ ἀπόλλυται καὶ αὐτὸς ὁ τῆς μάχης αὐθεντικὸς χαρακτήρ. Ὅση ἡ ἀταραξία τῶν βρενθυομένων εν αὐτῇ ὑπεναντίων, τόσην εξελέγχει ωμότητα καὶ βαρβαρότητα. Διότι λείπει, διότι δεν τελεταρχεῖ ἡ Ἐνυώ· πᾶσα δὲ ἀνθρωποκτονία τελουμένη εν απουσίᾳ τῆς αδελφῆς ταύτης του Ἄρεως, λέγεται μιαιφονία καὶ ὄχι μάχη, ὄχι μονομαχία. Τοῦτο καὶ ὁ κοινότατος νοῦς καταλαμβάνει.

Οὕτως ἡ ἄλλως, δεν καθαίρει παρ' ἡμῖν ἡ μονομαχία τὴν ὕβριν· τόσον αρκεῖ· ὄχι δὲ μόνον δεν τὴν καθαίρει, ἀλλὰ καὶ το νὰ φέρῃ τις, Ἕλλην ὤν, ουλὴν εκ μονομαχίας εἶνε στίγμα δηλωτικόν, αν ὄχι ατιμίας εξελεγχθείσης, ἀλλὰ κινδυνώδους χαρακτῆρος ἢ, τοὐλάχιστον, κουφονοίας· — εκτος αν προεκλήθη ὑπ' ἀλλοτρίου εν ξένῃ κοινωνίᾳ, καὶ το ἐπαθε γενόμενος ἑκὼν ἄκων θῦμα τῶν εκείνης προλήψεων. Ἐκεῖ, ανυπέρθετος ἡ ανάγκη· εκεῖ πρόκειται πλέον, ὄχι ἁπλῶς περὶ προσωπικῆς, ἀλλὰ περὶ εθνικῆς φιλοτιμίας. Τότε, μάλιστα.

Μάλιστα, ἀλλὰ μόνον τότε.

Ι. ΙΣΙΔΩΡΙΔΗΣ ΣΚΥΛΙΣΣΗΣ.

ΑΙ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΕΟΡΤΑΙ

ὑπὸ **ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΠΑΓΑΝΕΛΗ.**

Ἐν Ἀθήναις τὴν 21. Ὀκτωβρίου 1888.

Διπλῆν ἑορτάσαμεν ἄρτι οἱ ἁπανταχοῦ Ἕλληνες ἑορτήν. Εἰς τὸν εθνικὸν βίον ἀνάγονται ἀμφότεραι. Ἀλλ' ἡ μὲν εὐοιάνως περιεστράφη ἀποκλειστικῶς εἰς τὸν πολιτικὸν βίον, ἡ δὲ αἰσίως ἐξετυλίχθη περὶ τὴν παραγωγικὴν καὶ τὴν βιομηχανικὴν κίνησιν τῆς χώρας, ἧς τὴν εὐέλπιδα Ἡώ, ἐπ' αἰσίοις αὐγάζουσαν, ἐχαιρετίσαμεν ἐν τῇ ἐνάρξει τῆς Δ. Ὀλυμπιάδος καὶ τῆς Ὀλυμπιακῆς Ἐκθέσεως. Ἡ χρονογραφία, ἡ ἱστορία, ὁ ἡμερήσιος πολιτικὸς τύπος καὶ ὁ ἄλλος περιοδικός, ὁρμώμενος ἀπὸ τῆς ἀφετηρίας τῆς εἰκοσιπενταετοῦς βασιλείας τοῦ ἡγεμόνος, θὰ ἐρευνήσῃ, ἐλπίζω, μετ' εὐσυνειδήτου μελέτης καὶ διηκριβωμένης προσοχῆς, τὰ κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα καθ' ὅ, διὰ παντοίων περισπασμῶν διελθοῦσα, εἰσῆλθεν ἡ Ἑλλὰς ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Γεωργίου, εἰς ὡρισμένον ἤδη στάδιον, ὅπερ, παρὰ πάσας τὰς τυχὸν ἐλλείψεις αὐτοῦ, ὁμολογεῖται ὅμως ἀγαθόν. Ἐμβριθὴς ἔρευνα τοῦ τεταρτου τοῦ αἰῶνος, ὅπερ διῆλθεν ἀφ' ἡμῶν, πιθανώτατα θὰ καταλήξῃ εἰς συμπέρασμα εὐμενὲς ὑπὲρ τοῦ Γεωργίου. Ἐὰν δὲν ἐγένετο ὅ,τι ἦτο ἴσως δυνατὸν νὰ γίνῃ, ἐπετεύχθησαν ὅμως μεγάλα καὶ θετικὰ ὠφελήματα, ἄντικρυς δὲ παραλογισμὸς θὰ ἦτο, καὶ ἄρνησις στοιχειώδους δικαιοσύνης, ἂν μὴ ἐκηρύσσετο ὅτι, εἰς τὴν ἐπίτευξιν τῶν ὠφελειῶν ἃς ἰδίως θυσίαις παρεσκεύασεν ὁ τόπος, εἰργάσθη, καὶ εἰργάσθη ἐκθύμως, διὰ τῶν κραταιῶν αὐτοῦ σχέσεων, ὁ ὀξυνούστατος ἐστεμμένος ἡγέτης τοῦ Πανελληνίου. Νεανίσκον μόλις, οὐδὲ κἂν τῆς πρώτης νεότητος τοὺς ἰούλους ἔχοντα εἰς τὴν μορφήν, ἐδέχθημεν Αὐτὸν οἱ ἐνθουσιῶντες καὶ ἀποκαρτερροῦντες Ἕλληνες. Αἱ μεγάλαι παραδόσεις τῆς ἀρχαίας Ἀθηναϊκῆς δημοκρατίας δὲν ἴσχυσαν οὐδὲ κατὰ τὴν μεταπολίτευσιν τοῦ 62, ὅπως δὲν εἶχον ἰσχύσει οὐδὲ κατὰ τὴν μεγάλην ἐπανάστασιν, νὰ ἀποσβέσωσιν ἀπὸ τῆς καρδίας τοῦ λαοῦ τὸ γόητρον τῆς βασιλείας, ὅπερ ἔθαλλε καλλιεργούμενον ὑπὸ τῆς ἀναμνήσεως ἴσως τοῦ καταλυθέντος Κράτους, ἴσως ἐκ τῆς συνειδήσεως τῆς συμφυοῦς ἐν τῇ βασιλείᾳ προκοπῆς τῆς χώρας, ὡς αὕτη ἀντελαμβάνετο ὑπὸ τοῦ δημοκρατικοῦ ἐκείνου λαοῦ, ἴσως ἔξ ἄλλου τινὸς λόγου. Θυελλώδεις ὑπῆρξαν τοῦ νέου ἡγεμόνος αἱ ἀπαρχαί. Ἐπέστησαν στιγμαὶ καθ' ἃς ἐνομίσαμεν ὅτι ὁ ἀρτιπαγὴς θρόνος ἐκινδύνευε νὰ διαλυθῇ. Καίτοι καταχειμαζομένη ἐντούτοις ἡ χώρα ηὐτύχησε νὰ διαπλεύσῃ, σχεδὸν ἀκινδύνως, τὰς δεινὰς τοῦ κομματισμοῦ καὶ τῆς πολιτικῆς Συμπληγάδας, καὶ ἤδη, ὑπὸ οὖριον πνεῦμα ὁρῶσα κολπούμενα τὰ ἱστία αὐτῆς, σχίζει τὸ πέλαγος τοῦ πολιτικοῦ βίου εὔελπις καὶ ἐγκαρτεροῦσα. Ἡ Πρόνοια γνωρίζει ἐὰν ἡ πατρὶς ἡμῶν θὰ φθάσῃ ποτὲ καὶ πότε εἰς τὸν λιμένα ὅστις εἶναι τῶν ἐθνῶν ὁ σκοπός. Ἀλλ' ὅταν διὰ τύχης καὶ συμπτώσεως θαυμασίας σωθῇ τις ἀπὸ τὰς κυματοπλήγας πέτρας, τὰς κυανᾶς καὶ ἐπιφόβους Συμπληγάδας, ἴσως ἐπιτρέπεται νὰ ἐλπίζῃ ὅτι θὰ δρέψῃ ταχέως τὸ χρυσοῦν δέρας, τὸ δέρας τοῦτο τῆς εὐνομίας, τῆς τάξεως, τῆς ἐλευθερίας, τῆς Ἐθνικῆς ἀναπτύξεως ἐν παντί, τῆς ἐμπορίας, τῆς δόξης καὶ τῆς ἀκμῆς . . . . . .

Ἡ ἔναρξις τῆς ἐκθέσεως, ὑφ' ἃς ἐτελέσθη περιστάσεις, καὶ μὲ τὰ ἐξαγόμενα ἅτινα ἔδωκεν, ὑπῆρξεν ἡ ἀφωνοτέρα ἀλλὰ καὶ ἡ μᾶλλον εὔγλωττος συνηγορία τῆς ἐσχάτης εἰκοσιπενταετηρίδος καὶ τῶν ἁλμάτων ἅτινα, ἐν τῷ δρόμῳ τῆς σκοπίμου ὑλικῆς ἐργασίας, ἐπετέλεσεν ὁ τόπος. Εἰς τοὺς συζητοῦντας περὶ τοῦ *ποῖον εἶναι τὸ πρῶτον ἔθνος τῆς Ἀνατολῆς* δυνάμεθα ἀπτοήτως ν' ἀπαντήσωμεν οἱ Ἕλληνες: ἔλθετε, κύριοι, νὰ ἴδητε τὴν ἔκθεσίν μας καὶ ἂν εἴσθε δίκαιοι θὰ ὁμολογήσητε ἀνυποκρίτως ποῖον εἶναι τὸ πρῶτον

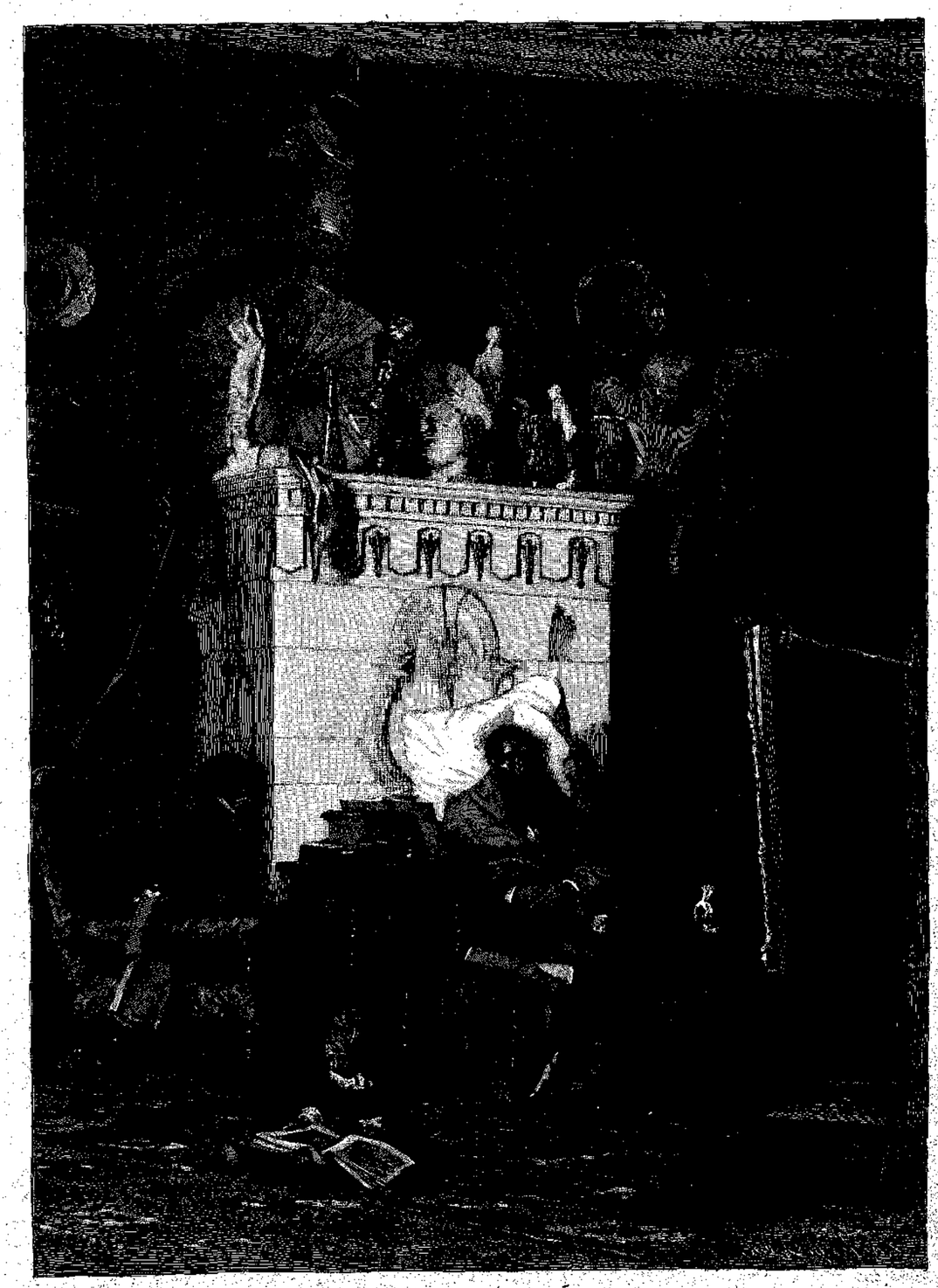

Ο ΑΡΡΩΣΤΟΣ ΖΩΓΡΑΦΟΣ.

Εἰκὼν κατ' τὴν ἐλαιογραφίαν τοῦ E. Ravel.

ἔθνος τῆς Ἀνατολῆς. Τιμὴν εἰς τὴν ταλαιπωρηθεῖσαν χώραν, τιμὴν εἰς τὴν βασιλείαν περιποιεῖ ἡ ἔκθεσις, ὑπερηφάνως δὲ ἐνδεικνύομεν αὐτὴν οἱ Ἕλληνες, διότι εἶναι τῶν χειρῶν ἡμῶν ἔργον, καὶ διότι παρεσκευάσαμεν τοιαύτην τὴν χώραν, καὶ τὴν προφέγγουσαν βιομηχανίαν της, ἐν μέσῳ φρικτῶν θυελλῶν, ἐκτάκτων πολιτικῶν περιστάσεων, ἐπανειλημμένων ἐγγυτάτων ἐπιστρατειῶν, δαπανῶν κολοσσιαίων, καὶ ἐξοπλισμῶν μεγίστων, ἀφαιρεσάντων ἐπὶ μακρὸν χρόνον τὴν ἐργασίαν ἀπὸ τῆν βιομήχανον χεῖρα, τρεφάντων εἰς διάφορον εὐγενέστατον δρόμον τοῦ ἔθνους τὴν ὁρμήν, καὶ ἀπαιτησάντων χρῆμα, χρῆμα πολύ, ὅπερ ὑπερηφάνως καὶ εὐγενῶς κατέβαλε καὶ καταβάλλει ἀνελλιπῶς ὁ φιλότιμος λαὸς τῆς Ἑλλάδος. Ἡ ἔκθεσίς μας εἶναι τὸ ἀψευδὲς κάτοπτρον ἐν ᾧ ἀπροκάλυπτος παρελαύνει ἡ νεωτάτη Ἑλλάς, καὶ τὸ μέσον δι' οὗ ὀρθῶς καὶ δικαίως δύναται νὰ ἐκτιμηθῇ ὁ λαὸς οὗτος, καὶ ὁ δρόμος ὅν, ὑπὸ δεινῶν ἀνακοπτόμενος κωλυμάτων καὶ ἀπροόπτων, διήνυσεν ὁ ἑλληνικὸς λαός. Ἂς μᾶς δείξωσιν ἔθνος τι οἷον δήποτε τῆς Ἀνατολῆς ἀναγεννηθὲν ὑφ' ἃς περιστάσεις ἀνεγεννήθη ἡ Ἑλλάς, βιῶσαν ὑφ' οὓς ὅρους ἐβίωσεν, διαπράξαν ὅσα ἐπετέλεσεν, καὶ θῦσαν ὅσα ἔθυσεν, ἂς μᾶς δείξωσιν ἄλλο ἔθνος ἐν τῇ Ἀνατολῇ ὅπερ, ἀφοῦ συνέλεξε τὴν τέφραν τῶν χωρίων καὶ τῶν ἀγρῶν, ἤγειρεν εἰς τὸ καθημαγμένον ἔδαφος κομψὰς πόλεις καὶ πολίχνας, ἐκάλυψε μὲ φυτείας ἀπεράντους ἐκτάσεις, ἤνοιξε λιμένας καὶ ηὔξησε τὸν προϋπολογισμὸν αὐτοῦ καὶ τὴν ἐτησίαν ἐξαγωγὴν καὶ εἰσαγωγὴν εἰς ἀριθμόν, ὅστις, μνημονευόμενος εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ Κυβερνήτου, καὶ κατὰ τὴν ἀκμὴν ἔτι τῆς βασιλείας τοῦ Ὄθωνος, ἀναμφισβητήτως θὰ ἐκρίνετο ὡς φαντασιοπληξία. Βιομηχανία, εἴδη ἄλλα ποικίλα χειροτεχνικῆς, γεωργία, ἀμπελουργία, ἄντιπροσωπεύονται ἐπαρκέστατα ἐν τῇ ἐκθέσει. Τὸ τιμῆμα τῶν μηχανῶν κινεῖ τὴν ὑπερηφάνειαν καὶ τὴν ἐνθουσιώδη ἔκπληξιν τοῦ Ἕλληνος ἐπισκέπτου. Βρέμουσι τὰ σιδηρᾶ ἔμβολα σφαδάζοντα ὑπὸ τὴν ἀδυσώπητόν πίεσιν τοῦ μεγασθενοῦς ἀτμοῦ. Κινοῦνται αἱ μηχαναὶ ἐντὸς τοῦ τμήματος τῆς αἰθούσης, στρέφονται οἱ τροχοί, ὑψοῦνται, καταπίπτουσι, βυθίζονται καὶ ἀναφαίνονται πάλιν τὰ κίνητρα, καὶ τὴν εἰκόνα ἐκείνην τῆς ζωῆς καὶ τῆς σφριγώσης ἐργασίας, ἣν ἀντιπροσωπεύει ἡ ἀτμοκίνητος δύναμις, ὀξύνει πλειότερον τὸ ὑπερήφανον αἴσθημα ὅτι αἱ μηχαναὶ αὗται εἰσὶν Ἑλληνικῆς χώρας καὶ χειρὸς δημιούργημα. Ὅπου, πρὸ ὀλίγων μόλις ἐνιαυτῶν, νοσηρὰ ἕλη ἐξετείνοντο εἰς τὰ πέριξ τοῦ Πειρκιῶς, ἐργοστάσια ἀκμάζουσι σήμερον, καὶ τῶν ἐργοστασίων τούτων καρποὶ εὐοίωνοι εἶναι αἱ μηχαναί, αἱ ἐν Πειραιεῖ κατασκευαζόμεναι, καὶ συνεχῶς ἀποστελλόμεναι εἰς ἱδρυόμενα ἐν τῇ χώρᾳ καὶ ἐν τῇ Ἀνατολῇ κλωστήρια, καὶ ἄλλα καταστήματα χειροτεχνίας καὶ παραγωγῆς. Χαίροντες δὲ μάθωσιν οἱ ἁπανταχοῦ τοῦ κόσμου συμπολῖται ἡμῶν, ὅτι καὶ ἀτμόπλοιων μηχανὰς πλήρεις παρασκευάζει καὶ προμηθεύει ὁ Πειραιεύς. Καὶ ἐντούτοις ἡ Ἑλλὰς μόλις ἀριθμεῖ ὀλιγίστων ἐνιαυτῶν πολιτικὴν ὕπαρξιν! Καὶ πῶς διέρρευσεν ὁ χρόνος αὐτός! . . . . .

Ἡ ὑφαντουργία, ἡ νηματουργία, ἐξόχως δὲ καὶ πρωτίστως ἡ ταπητουργία ἀντιπροσωπεύονται θαυμασίως ἐν τῇ ἐκθέσει. Εἶδον ξένους εἰδήμονας, κυριολεκτικῶς ἀποθαυμάζοντας τὰ λεῖα καὶ ὅλα ὑφάσματα μικρῶν τινων ἐργοστασίων ὑπὸ γυναικῶν διευθυνομένων, καὶ ἅτινα ἀναντιρρήτως δύνανται νὰ κινήσωσι τὴν ἐπίμονον προσοχὴν τοῦ μεγαλητέρου ἐργοστασίου τοῦ Λυών, τῶν Βρυξελλῶν, τῆς Λειψίας ἢ ἄλλης οἱασδήποτε βιομηχανικῆς πόλεως. Νομίζει τις, ὅτι τὸ ὑφάσματα ἐκεῖνα ἅτινα δι' ἀέρος ὑφανθέντα ἔλεγον οἱ ἡμέτεροι ἀρχαῖοι συγγραφεῖς, ἀνέζησαν ὑπὸ τὴν κερκίδα καὶ τὸ πλῆκτρον αὐτοδιδάκτου γυναικός, οὐδέποτε ἐξελθούσης τοῦ Πειραιῶς καὶ τῶν Καλαμῶν. Οἱ τάπητές μας εἶναι ὅ,τι τέλειον καὶ σπάνιον ἐν τῇ ἰδιοφυΐᾳ αὐτοῦ. Ποικίλοι, πολύχρωμοι, ἀνέξιτηλοι, μὲ ἁρμονικὴν τὴν σύνθεσιν τῶν σχημάτων καὶ τῶν χρωμάτων, μαλλωτοὶ ἢ τραχεῖς ὁλοι ἢ λεῖοι, πεπυκνωμένοι ἢ ἄβροὶ οἱ ἡμέτεροι τάπητες εἶναι ἀναντιρρήτως ἐν τῶν περιεργοτέρων καὶ τῶν μᾶλλον οὐσιωδῶν ἐκθεμάτων τῆς ἐκθέσεως. Ἐκπλήσσει τῶν Ἑλληνικῶν μαρμάρων ὁ πλοῦτος, καὶ αἱ ἄλλαι ὀρυκταὶ ὕλαι, ἡ ξυλεία, ὁ τρόπος καὶ τὸ εἶδος τῆς ἐργασίας αὐτῶν. Ἔχομεν δέρματα, ἡ κατεργασία τῶν ὁποίων μικρὸν ὑπολείπεται τῆς Γαλλικῆς. Ἔχομεν ἔπιπλα ἅτινα οὐ μόνον δὲν ὑπολείπονται ἀλλ' ὑπερτεροῦσι τῶν Εὐρωπαϊκῶν. Ἡ ἑταιρία τοῦ ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ σιδηροδρόμου ἐξέθηκε *βαγόνιον* προωρισμένον διὰ τὴν βασιλικὴν ὑπηρεσίαν, ὅπερ εἶναι ἀριστούργημα τέχνης, κομψότητος, ἐλαφρότητος, στερεότητος, καὶ ἀναπαύσεως. Δὲν δύναμαι νὰ ἐννοήσω τί πλειότερον δύναται νὰ παρασκευάσῃ τὸ τελειότερον Εὐρωπαϊκὸν ἐργοστάσιον. Ὑπάρχει ἐν τῇ ἐκθέσει λέμβος τις, ὑπὸ τοῦ ἐν Πειραιεῖ κατασκευαστοῦ ἐκτεθεῖσα, ἥτις ἄριστα δύναται νὰ ἐκτεθῇ καὶ νὰ μνημονευθῇ εὐφήμως εἰς οἱανδήποτε εὐρωπαϊκὴν ἔκθεσιν ναυτικῶν εἰδῶν. Χαίρων ἐνατενίζει τις τὰς πυραμίδας τῶν διαφόρων Ἑλληνικῶν οἴνων, αἵτινες ὑψοῦνται εἰς τὸ μέγαρον τῆς ἐκθέσεως. Ποῖος πλοῦτος, καὶ ποῖον μέλλον ἀσφαλὲς διὰ τοὺς οἴνους μας! Ἐνοεῖται ὅτι γραμμὰς ἁπλῶς σύρω, μὴ δυνάμενος οὔτε ἅπαντα νὰ ἐνδείξω, οὔτε ἅπαντα νὰ περιλάβω, οὔτε περὶ πάντων νὰ λαλήσω. Οὐχὶ περιγραφὴν ἄλλα μνείαν ἀτελῆ τῆς ἐκθέσεως ποιοῦμαι, ἀφίνων εἰς τὸν καθημερινὸν τύπον νὰ πράξῃ αὐτός, ὡς ἐλπίζω, τὰ περαιτέρω. Ἀρτι ἐπανελθὼν ἀπὸ τῆς ἐκθέσεως, μόλις ἀνοιχθείσης, συλλέγω τὰς ἀθρόας ἐντυπώσεις, συγκεχυμένας ἔτι καὶ ἀκατατάκτους, καὶ ταύτας μεταδίδωμι ὑμῖν. Τὸ τμῆμα τῶν καλῶν τεχνῶν χάρις εἰς τοὺς τιμῶντας ἐν Εὐρώπῃ τὸ Ἑλληνικὸν ὄνομα καλλιτέχνας ἐμπνέει τὴν ἐλπίδα, ὅτι εἰς τὴν πατρίδα τῆς τέχνης καὶ τοῦ καλοῦ θὰ ἀνατείλωσι πάλιν τοῦ ἀρχαίου κλέους αἱ λαμπραὶ ἡμέραι. Λυποῦμαι διότι, ἀποσχὼν τῆς μνείας ὀνομάτων, δὲν δύναμαι νὰ μνημονεύσω ἰδιαιτέρως τῶν καλλιτεχνῶν οἵτινες ἐτίμησαν μὲ τὰ ἔργα των τὸ τμῆμα τοῦτο τῆς ἐκθέσεως. Ἀλλ' ἡ γραφική, καίτοι ὑποσκάζουσα ἔτι παρ' ἡμῖν, ἀνδροῦται ὁσημέραι, καὶ ἐκ τῶν πρώτων ἔτι βημάτων βλέπει τις ποία δύναμις καὶ πρωτοτυπία καθεύδει ὑπὸ τοὺς πίνακας οὓς ἁπλήστως ἐθεωρήσαμεν πρὸ μικροῦ. Μνημονεύω ἰδιαιτέρως τοῦ ἀγαθοῦ φαινομένου ὅτι πολλαὶ δέσποιναι καὶ δεσποινίδες ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν ταῖς ἀνὰ τὴν Εὐρώπην καὶ ἀλλαχοῦ Ἑλληνικαῖς ἀποικίαις οἰκοῦσαι, ἐξέθηκαν πίνακας καὶ ὑδατογραφίας ἀποπνεούσας ὅλην τὴν ἁβρὰν χάριν τῆς χειρὸς ἥτις τὰς ἐχάραξε, καὶ τῆς ψυχῆς ἥτις τὰς ὑπηγόρευσε. Καίτοι ὑποδεεστέρως τῆς γραφικῆς, ἱκανῶς οὐχ' ἧττον ἀντιπροσωπεύεται ἐν τῇ ἐκθέσει καὶ ἡ γλυπτική. Εἶναι δὲ ἄξιον παρατηρήσεως, ὅτι τὰ πλεῖστα τῶν προπλασμάτων στρέφονται περὶ τὸν Βύρωνα. Ὁ γῦψος ἐκεῖνος καὶ ὁ ἔγγλυφος λίθος ἠχεῖ ὡς εὐγνώμων φωνή, καὶ κραυγὴ θαυμασμοῦ ὑπὲρ τοῦ ἐξόχου ἀνδρός, τὸ εὐρὺ μέτωπον τοῦ ὁποίου στέφει ἡ μεγαλοφυΐα καὶ τοῦ αἰσθήματος ἡ εὐγένεια.

Δὲν γνωρίζω ποῖα αἰσθήματα δύνανται νὰ καταλάβωσι τὸν θεωροῦντα τὴν ἔκθεσιν. Ἐγὼ ἐξεπλάγην, καὶ ἐν ἐθνικῇ λελογισμένῃ ὑπερηφανείᾳ, ἐξερχόμενος τῆς αἰθούσης, ηὐλόγουν τοὺς γενναίους ἱδρυτὰς τῶν Ὀλυμπιάδων, τοὺς σχόντας τὴν ἔμπνευσιν οὕτω εὐρεῖαν ὅσῳ καὶ τὴν καρδίαν τὴν θερμάνασαν φιλόπατρι στῆθος. Πῶς νὰ μὴ παραμυθηθῇ τις ἀπὸ των συγχρόνων παρισπασμῶν, ἐνατενίζων τὸ στάδιον ἐκεῖνο, ὅπου διαρκῶς περήρχοντο εὐγλωττοι ἐν τῇ σιωπῇ αὐτῶν αἱ τέχναι, ἡ βιομηχανία, ἡ γεωργία; Ἐάν τις Ἕλλην ἔσχε ποτὲ τὴν ἄνανδρον λιποψυχίαν νὰ ἀποκαρτερήσῃ περὶ τῆς τύχης καὶ τοῦ μέλλοντος τῆς πατρίδος του, ἂς ἔλθῃ ἐδῶ. Θὰ τὸν ὁδηγήσωμεν εἰς τὸ *Ζάκπειον*, καὶ θὰ δείξωμεν αὐτῷ της πατρίδος του τὴν λανθάνουσαν, ἀλλ' ἀσφαλῆ ἐργασίαν. Τὸ ἔθνος ζῇ. Γενναιοψύχως δὲ φέρον πᾶσαν τυχὸν ἀτυχίαν, καὶ ἐξ αὐτοῦ ἀρυόμενον τὴν δύναμιν νὰ μάχεται καὶ νὰ ἐργάζεται, χωρεῖ ἀποφασιστικῶς, ὑπὸ τὴν σημαίαν ἱερᾶς πεποιθήσεως, ὑπὸ τὴν αἴγλην ἀκτινοβόλου, μοναδικοῦ, ἀνεσπέρου παρελθόντος, χωρεῖ *ἐμπρός*. Τοῦτο εἶναι τὸ σύνθημά του. Ἐὰν οἱ προπορευόμενοι πέσωσιν, ὄρθιοι θὰ ἵστανται, ἕτοιμοι νὰ συνεχίσωσι τὴν ἐργασίαν, οἱ κατόπιν ἐρχόμενοι. Πλῆρες ζωῆς ἐνότητος καὶ ἐλπίδος τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος ἐγείρεται, καὶ ἐπισκοποῦν εὐφροσύνως τὸ παρὸν αὐτοῦ, ψιθυρίζει μετ' ἐλπίδος καὶ πεποιθήσεως:

Τάχ' αὔριον ἔσετ' ὄμεινον.

Η ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΡΟΔΩΝΙΑΝ ΦΡΟΥΡΑ

Ἱστορικὸν διήγημα ὑπὸ **Π. ΕΓΓΕΛΧΑΡΔ.**

(τέλος.)

Τοιουτοτρόπως ἔμειναν εἰς τοὺς ἐραστὰς μόνον τέσσαρες βραχεῖαι ἑβδομάδες, ὅπως ἀνταλλάξωσι τοὺς ὅρκους καὶ τὰς διαβεβαιώσεις ἀμεταβλήτου ἔρωτος καὶ αἰωνίας πίστεως· ἀκολούθως εἰσῆλθεν ἡ Ἀλεξάνδρα Θεοδωρόβνα εἰς τὴν νέαν θέσιν της παρὰ τῇ αὐλῇ τῆς Αὐτοκρατείρας. Εὕρομεν ἤδη αὐτὴν ἐν Τσάρσκοιε Σελὸ καὶ ὑπολείπεται τώρα νὰ ἐξηγήσωμεν πῶς ἦλθεν ἐκεῖ ὁ Γρηγόρεβιτς Οὐκαζίμ.

Ἀφ' ὅτου ἀπεχωρίσθη ἀπὸ τῆς ἐρωμένης του ὁ νεαρὸς ἀξιωματικὸς ἐσκέπτετο διηνεκῶς καὶ ἐμελέτα τίνι τρόπῳ νὰ συντομεύσῃ τὴν διάρκειαν τοῦ χωρισμοῦ τούτου, καθ' ὅσον μάλιστα ἡ ἀνάρρωσίς του κατὰ τὴν ἐν τῇ ἔξοχῇ διαμονὴν ἔβαινε ταχέως ἐπὶ τὰ πρόσω. Ὁ Γρηγόρεβιτς ἐγνώριζε καλῶς διὰ ποίας ὁδοῦ ἠδύνατο νὰ ἀφιχθῇ εἰς τὸν σκοπόν του καὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν πόθων του· μετεχειρίσθη ὡς μέσον τὸν πατέρα του ὅπως κάμῃ τὰ ἀναγκαῖα διαβήματα, καὶ ἡ ἐνέργεια τοῦ πατρός του ἔλαβεν ἤδη μετὰ τοὺς πρώτους θερινοὺς μῆνας τὴν ποθουμένην ἐπιτυχίαν, τοῦτ' ἔστι τὴν μετάθεσιν τοῦ Γρηγόρεβιτς ἐκ τοῦ καυκασίου συντάγματος εἰς τὴν σωματοφυλακήν. Κατ' ἀρχὰς βεβαίως ἔμενεν ἐν Πετρουπόλει πλησίον τοῦ Τσάρου, ἀλλα διὰ τῆς ἀσθενείας ἑνὸς φίλου του, λοχαγοῦ τῆς φρουρᾶς ἐκ τοῦ ἐν Τσάρσκοιε Σελὸ φρουροῦντος ἀποσπάσματος, ἤρθη καὶ τὸ τελευταῖον ἐμπόδιον· ὁ Γρηγόρεβιτς ἔλαβε τὴν θέσιν τοῦ ἀσθενήσαντος λοχαγοῦ καὶ τοιουτοτρόπως εὑρέθη πάλιν πλησίον τῆς ἐρωμένης του.

Ἡ πρώτη ἀπόπειρα, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ἐν τῷ θερινῷ παλατίῳ, ὅπως ἴδῃ τὴν ἐρωμένην του, δὲν ὑπῆρξεν ἐπιτυχής, διότι δι' αὐτῆς ἐφείλκυσε τὴν προσοχὴν τῆς αὐτοκρατείρας καὶ τοιουτοτρόπως ἤγαγεν ἑαυτὸν εἰς ἀμήχανον θέσιν, ἥτις ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν μᾶλλον ἀπεμάκρυνεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ κυρίου σχεδίου του. Ἡ αὐτοκράτειρα, μόλις τὸν ἐγνώρισεν, ἤρχισε νὰ ἐπιδαψιλεύῃ αὐτῷ πᾶσαν αὐτῆς τὴν χάριν καὶ εὔνοιαν, νὰ τὸν κρατῇ πλησίον της εἰς ὅλας τὰς ἑορτὰς καὶ πανηγύρεις, τὰς ὁποίας ἐγνώριζε νὰ παρασκευάζῃ μετ' ἐκτάκτου ἐπιτηδειότητος, καὶ τὸ χείριστον πάντων, δὲν εἶχεν ἀπατηθῆ ἐν τῇ ὑποθέσει της, ὅτι εἰς τὸ ὡραῖον σῶμα τοῦ νεανίου κατῴκει καὶ ὡραία ψυχή. Αἱ ὁμιλίαι του ἦσαν ἐνδιαφέρουσαι καὶ ἐμαρτύρουν ὀξὺ παρατηρητικόν, βαθείας καὶ ἐκτεταμένας γνώσεις, καὶ τὸ σπουδαιότερον, συνεμερίζετο τὴν ἀγάπην τῆς αὐτοκρατείρας πρὸς τὰς ἰδέας τῶν μεγάλων τῆς Γαλλίας φιλοσόφων. Ἡ αὐτοκράτειρα ἔδωκεν εἰς αὐτὸν μετ' οὐ πολὺ τὴν θέσιν ἰδιωτικοῦ αὐτῆς γραμματέως.

Συχνάκις ἔβλεπεν ἤδη ὁ Γρηγόρεβιτς τὴν ἐρωμένην του Ἀλεξάνδραν, ἀλλ' οὐδέποτε κατώρθωνε, μεθ' ὅλας τὰς προσπαθείας του, νὰ ἀνταλλάξῃ μετ' αὐτῆς ἐν ἡσυχίᾳ ὀλίγας λέξεις. Μετὰ μεγάλης τέχνης καὶ ἐπιδεξιότητος ἐγνώριζεν ἡ Αἰκατερίνα νὰ καθιστᾷ ἀδύνατον πᾶσαν κατὰ μόνας συνέντευξιν τῶν δύο ἐραστῶν. Οὐχὶ ἄνευ λόγου ἐφοβεῖτο ἡ αὐτοκράτειρα ἐκ τοιαύτης συνεντεύξεως τὴν ματαίωσιν τῶν σκοπῶν της, διότι ἄνευ πολλῆς δυσκολίας κατώρθωσε νὰ μάθῃ ἀκριβῶς καὶ μετὰ βεβαιότητος πᾶν ὅτι ἀπ' ἀρχῆς εἶχεν ὑποπτεύσῃ περὶ τῶν ἐρωτικῶν σχέσεων τῶν δύο νέων. Διὰ τοῦτο ἔλαβε τὴν στερεὰν ἀπόφασιν, κατὰ πρώτην εὐκαιρίαν νὰ πέμψῃ τὴν νεάνιδα ὀπίσω πρὸς τὸν πατέρα της καὶ τοιουτοτρόπως νὰ καταστήσῃ ἀδύνατον τὴν ἐξακολούθησιν τῶν ἐρωτικῶν σχέσεων μεταξὺ τοῦ εὐνοουμένου της, τὸν ὁποῖον ἐπεθύμει νὰ βλέπῃ διαρκῶς ἐν τῇ θέσει του ὡς ἰδιωτικὸν γραμματέα της, καὶ τῆς δεσποινίδος Ἀλεξάνδρας Θεοδωρόβνας, ἀγάμου κυρίας τῆς τιμῆς.

Ἀμφότεροι οἱ ἐρασταὶ ἔπασχον δεινῶς ἕνεκα τῆς ἀτερποῦς ταύτης ἀπ' ἀλλήλων ἀπομονώσεως, ἀλλὰ πολὺ περισσότερον τοῦ Γρηγόρεβιτς ἔπασχεν ἡ Ἀλεξάνδρα Θεοδωρόβνα. Ἔβλεπε τὸν ἐρωμένον της ἀνερχόμενον μετ' εὐκολίας τὴν κλίμακα τῆς αὐτοκρατορικῆς χάριτος καὶ εὐνοίας μέχρι τῆς κορυφῆς, καὶ ἡ παιδική της καρδία ἐβασανίζετο ὑπὸ τῶν δεινοτέρων φόβων καὶ σκέψεων. Ὁ ἔρως της ἦτο πολὺ ὑψηλὸς καὶ ἅγιος ἢ ὥστε νὰ κατέλθῃ μέχρι τοῦ αἰσθήματος μικροπρεποῦς ζηλοτυπίας, ἀλλὰ βαθεῖα θλῖψις ἐπλήρου τὴν καρδίαν αὐτῆς, συλλογιζομένης πόσον εὐκόλως ἠδύνατο νὰ ἀπολέσῃ διὰ παντὸς ἐκεῖνον, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνῆκεν ὅλη της ἡ ὕπαρξις. Ἐκεῖνος, ὅστις ἤδη ἀνέβη εἰς τοσοῦτον ὕψος, δὲν θὰ ἐλησμόνει ἄρά γε ἐντὸς ὀλίγου τὴν μικρὰν Ἀλεξάνδραν;

Ὑπὸ τοιούτας περιστάσεις δὲν εἶναι θαυμαστὸν ἂν ἡ ἐν Τσάρσκοιε Σελὸ διαδοθεῖσα εἴδησις περὶ τῆς προσεχοῦς ἀφίξεως τοῦ Τσάρου πρὸς ἐπίσκεψιν τῆς συζύγου του, ἐχαιρετίσθη ὑπὸ τῆς Ἀλεξάνδρας ὡς χαρμόσυνον γεγονός. Ἴσως τώρα ἐν τῇ ταραχῇ, τὴν ὁποίαν συνήθως προὐξένει πάντοτε ἡ παρουσία τοῦ αὐτοκράτορος, θὰ εὕρισκε μίαν κατάλληλον στιγμὴν νὰ ὁμιλήσῃ ἐλευθέρως πρὸς τὸν ἐρωμένον της καὶ νὰ τῷ ἐκφράσῃ πᾶν ὅτι ἐπίεζε καὶ ἐστενεχώρει τὴν καρδίαν της.

3.

Ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Ῥωσσίας Πέτρος Γ', οὐδέποτε ἐπεσκέπτετο τὴν σύζυγόν του ἄνευ ὡρισμένου τινὸς σκοποῦ·

τοῦτο ἐγνώριζε καλῶς ἡ αὐτοκράτειρα καὶ συνεπέρανεν ἀμέσως τὸν σκοπὸν τῆς ἐπισκέψεως, μόλις ἤκουσε τὴν εἴδησιν περὶ τῆς ἐπικειμένης ἀφίξεώς του. Πᾶν ὅ,τι συνέβαινεν ἐν Τσάρσκοιε Σελό, ἐμάνθανεν ὁ Τσάρος ἐν Πετρουπόλει μετὰ τοσαύτης ἀκριβείας, ὡς νὰ εὑρίσκετο ὁ ἴδιος ἐκεῖ παρὰ τῇ αὐτοκρατείρᾳ.

Ἤρχετο ἐξ ἅπαντος ἕνεκα τοῦ νέου εὐνοουμένου τῆς αὐτοκρατείρας. Ἡ πρωτίστη λοιπὸν ἀνάγκη ἦτο νὰ ἐμποδισθῇ πᾶσα τῶν δύο ἀνδρῶν συνάντησις. Ἡ αὐτοκράτειρα ἐσκέφθη ἐπί τινας στιγμὰς τίνι τρόπῳ ἠδύνατο νὰ κατορθώσῃ τοῦτο, καὶ ἀκολούθως ἔγραψεν ἰδιοχείρως φιλοφρονεστάτην ἐπιστολὴν πρὸς τὸν κόμητα Κερασχίν, γνωστοποιοῦσα αὐτῷ ὅτι εἶνε ἐλεύθερος νὰ λάβῃ ὀπίσω τὴν θυγατέρα του, εἰς τὴν ὁποίαν προφανῶς ἡ περαιτέρω ἐν τῇ αὐλῇ διαμονὴ καὶ ὁ ἐκ ταύτης περιορισμὸς δὲν ἤρεσαν πλέον.

Ὁ κόμης Οὐκαζίμ διετάχθη νὰ μεταβῇ εἰς τὸ κτῆμα τοῦ κόμητος Κερασχίν ὅπως ἐγχειρίσῃ αὐτῷ αὐτοπροσώπως τὴν ἐπιστολὴν ταύτην φροντίζων συγχρόνως νὰ παραστήσῃ τὸ πρᾶγμα οὕτω πως ὥστε νὰ θεωρηθῇ ὑπὸ τοῦ κόμητος Κερασχίν ὡς νέα ἔνδειξις τῆς πρὸς αὐτὸν εὐνοίας τῆς αὐτοκρατείρας.

Τοιουτοτρόπως ἡ αὐτοκράτειρα κατώρθωνε συγχρόνως δύο σκοπούς της: πρῶτον ἀπεμάκρυνε τὸν εὐνοούμενόν της κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπισκέψεως τοῦ συζύγου της καὶ δεύτερον καθίστα ἀδύνατον πᾶσαν κατὰ μόνας συνέντευξιν τῶν δύο ἐραστῶν κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον.

Ὁ Γρηγόρεβιτς Οὐκαζίμ ἠναγκάζετο τοιουτοτρόπως ν' ἀναχωρήσῃ, χωρὶς νὰ ἴδῃ τὴν ἐρωμένην του καὶ ὁμιλήσῃ μετ' αὐτῆς. Δύο ἡμέρας μετὰ τὴν ἀναχώρησίν του, ἀφίκετο ὁ Τσάρος εἰς τὸ Τσάρσκοιε-Σελό.

Τὴν ἀκριβῆ ὅμως ἐκτέλεσιν τῆς διαταγῆς τῆς αὐτοκρατείρας ἐμπόδισε τυχαῖόν τι περιστατικόν. Ὅτε δηλαδὴ ὁ Οὐκαζίμ ἔφθασεν εἰς τὸ κτῆμα τοῦ κόμητος Κερασχίν, οὗτος εἶχεν ἤδη ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τοῦ κτήματός του χωρὶς νὰ εἴπῃ εἰς κανένα εἰς ποῖον μέρος μετέβαινεν. Τί λοιπὸν νὰ πράξῃ ὁ κόμης Οὐκαζίμ; Νὰ μείνῃ ἐπὶ μίαν ἑβδομάδα εἰς τὴν ἐξοχὴν ταύτην μεταξὺ τῶν ὑπηρετῶν καὶ νὰ περιμένῃ τὴν ὅλως ἀβεβαίαν καὶ ἀόριστον ἐπάνοδον τοῦ κόμητος; οὐδέποτε! Ὁ πόθος πρὸς τὴν ἐρωμένην διηγέρθη ἐν αὐτῷ ἔτι σφοδρότερος, ἀφοῦ μάλιστα ἐγνώριζεν ὅτι ἐζήτουν νὰ τὸν χωρίσωσιν ἀπ' αὐτῆς. Ἔλαβε λοιπὸν ἀμέσως τὴν ἀπόφασιν νὰ ἐπιστρέψῃ πρὸς τὴν αὐτοκράτειραν καὶ τὴν ἀπόφασίν του ταύτην ἐξετέλεσεν ἀμέσως.

Τὴν ἑσπέραν τῆς τετάρτης ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του ἐπανῆλθεν ὁ Γρηγόρεβιτς Οὐκαζίμ εἰς τὸ Τσάρσκοιε-Σελό. Ἀμέσως ἐπορεύθη, κατὰ τὸ καθῆκόν του, πρὸς τὸν ἐν ἐνεργείᾳ στρατηγὸν καὶ ἐδήλωσε τὴν ἐπάνοδόν του. Ἀκολούθως μετέβη εἰς τὸ ἀνάκτορον, ἐλπίζων ὅτι θὰ εὕρῃ ἐκεῖ εὐκαιρίαν, νὰ ἴδῃ τὴν Ἀλεξάνδραν καὶ ὁμιλήσῃ μετ' αὐτῆς.

. . . . . .

Μετὰ ἡμίσειαν ὥραν ἔλαβεν ὁ Τσάρος τὴν ἑσπερινὴν ἀναφορὰν τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ στρατηγοῦ. Τὸ βλέμμα τοῦ μονάρχου ἐπλανήθη νωχελῶς ἐπὶ τοῦ προσενεχθέντος αὐτῷ καταλόγου· ἀλλ' αἴφνης ὁ ὀφθαλμός του ἤστραψεν ἀπαισίως, ὅτε ἀνέγνωσε τὸ ὄνομα τοῦ κόμητος Οὐκαζίμ.

„Κύττα ἴδω, πατερούλη", εἶπε πλησιάζων κατὰ ἓν βῆμα πρὸς τὸν στρατηγόν. „Τὸ πουλάκι, ποῦ ἤλθαμε νὰ ἰδοῦμε καὶ τὸ ὁποῖον ἡ ἔξυπνη εἶχεν ἀπομακρύνῃ, ἐξανάπεσε 'στὰ δίχτυα! Μήπως αὐτὸς ὁ λοχαγὸς Οὐκαζίμ σοῦ ἐγύρισε τὰ μυαλὰ ὅπως εἰς τὴν γυναῖκά μου;"

Ἡ εὐθεῖα αὕτη ἐρώτησις ἐνέβαλε τὸν στρατηγὸν ἐπὶ στιγμὴν εἰς φοβερὰν ἀμηχανίαν.

„Μίλησε χωρὶς φόβο, πατερούλη" ἐξηκολούθησεν ὁ Τσάρος, „Δὲν σὲ ἀκούει ἐδῶ κανεὶς ἄλλος παρὰ ἐκεῖνος, εἰς τὸν ὁποῖον ἡ καρδιά σου δὲν πρέπει νὰ ἔχει τίποτε ἀπόκρυφο."

„Εἶνε ὁ νέος γραμματεὺς τῆς αὐτοκρατείρας, Μεγαλειότατε, καὶ ὅ,τι κάνει ἡ αὐτοκράτειρα, εἶναι καλὰ καωμένο" ἀπήντησεν ὁ στρατηγός.

„Πρόσεξε καλὰ 'ς αὐτὸ ποῦ σοῦ λέγω, πατερούλη" ἀνταπήντησεν ὁ Τσάρος, πλησιάζων ἐγγύτατα πρὸς τὸν στρατηγόν. „Ἔχω σκοπὸ νὰ καταστρέψω ὅλον τὸν αἰσθηματικὸν ἐνθουσιασμὸν αὐτῶν τῶν δύο ὡραίων ψυχῶν. Αὔριον τὸ πρωῒ εἰς τὰς δέκα ἐγκαταλείπω τὸ Τσάρσκοιε-Σελό. Εἰς τὰς δώδεκα ἐπιστρέφω, ὅταν θὰ εἶναι ἀκριβῶς μαζῆ. Εἰς τὰς δώδεκα ἀκριβῶς θὰ θέσῃς ἕνα φρουρόν, μὲ τὸ ὅπλον του γεμισμένον διὰ σφαίρας, ἐμπρὸς εἰς τὴν ῥοδωνιάν, ἡ ὁποία εἶναι ἀντικρὺ εἰς τὰ παράθυρα τοῦ κοιτῶνος τῆς αὐτοκρατείρας. Ἕνα δεύτερον φρουρὸν θέτεις εἰς τὸν διάδρομον, ὅστις ἄγει πρὸς τὰς αὐτοκρατορικὰς αἰθούσας. Μὴν ἀφήσῃς κανένα νὰ διαβῇ, ἕως ὅτου ἔλθω ἐγώ· θὰ ἔλθω ἀκριβῶς τὴν ὡρισμένην ὥραν. Σὺ δέ, πατερούλη, σὲ συμβουλεύω νὰ φυλάξῃς τὴ γλῶσσά σου. Κινδυνεύει τὸ κεφάλι σου, ἂν φλυαρήσῃς!"

4.

Τὴν ἑπομένην πρωΐαν κατὰ τὴν δεκάτην ὥραν ἀνεχώρησε πράγματι ὁ αὐτοκράτωρ.

Ἡ ἑνδεκάτη ἦτο ἡ ὥρα τῆς δημοσίας ἀκροάσεως παρὰ τῇ αὐτοκρατείρᾳ. Ἂν καὶ εἶχε δοθῇ ῥητὴ διαταγή, νὰ ἀφίνωσιν ἐλευθέραν τὴν εἴσοδον εἰς τὸν κόμητα Οὐκαζίμ κατὰ πᾶσαν ὥραν τῆς ἡμέρας, ἐν τούτοις ὅμως ὁ κόμης οὐδέποτε σχεδὸν ἔκαμνε χρῆσιν τοῦ ἀπονεμηθέντος αὐτῷ προνομίου. Οὕτω καὶ σήμερον περιέμενεν ἕως ὅτου νὰ ἔλθῃ ἡ σειρά του καὶ ἦτο εἷς ἐκ τῶν τελευταίων εἰσελθόντων παρὰ τῇ αὐτοκρατείρᾳ. Ἦτο ὀλίγον πρὸ τῆς δωδεκάτης ὥρας.

Ἡ ὑποδοχὴ ἦτο, ὡς εἰκός, ἐκτάκτως φιλοφρονητική. Ὁ κόμης ἐξέθηκε λεπτομερῶς τὰ περὶ τῆς ἀποτυχούσης ἀποστολῆς καὶ εἶτα, παρατηρήσας τὴν φιλόφρονα διάθεσιν τῆς αὐτοκρατείρας, ἐξηκολούθησε μετὰ βραχὺν δισταγμόν: „Ἡ ἡμέρα, Μεγαλειοτάτη, καθ' ἣν ἔκαμα τὸ πρῶτον βῆμα πρὸς τὸ Τσάρσκοιε-Σελὸ ἦτο δι' ἐμὲ ἀπαισία. Πρέπει νὰ τὸ ὁμολογήσω, Μεγαλειοτάτη, ἂν καὶ δὲν εἶμαι ἀγνώμων καὶ αἱ ἀπειράριθμοι ἐνδείξεις τῆς χάριτος καὶ ἐπιεικείας, τὰς ὁποίας ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης ἐπεσώρευσεν ἐπ' ἐμοῦ βαρύνουσιν ἐπὶ τῆς ψυχῆς μου . . . Πρέπει νὰ κάμω ἐξομολογήσεις, Μεγαλειοτάτη, ἐξομολογήσεις . . ."

„Ποίας ὁμολογίας δύναται νὰ κάμῃ ὁ κόμης Οὐκαζίμ εἰς τὴν αὐτοκράτειράν του!" ἠρώτησεν ἡ Αἰκατερίνα μετὰ θαυμασμοῦ.

„Εὐδοκήσατε, Μεγαλειοτάτη, νὰ μὲ ἀκούσητε.

„Καὶ ὁ κίνδυνος ἀκόμη τοῦ νὰ φανῶ εἰς τὰ ὄμματα τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος ἀνάξιος τοσούτων εὐεργεσιῶν, δὲν θὰ μὲ ἀποτρέψῃ ἀπὸ τοῦ νὰ ὁμολογήσω . . ."

Ἐρρίφθη γονυπετὴς πρὸ τῆς αὐτοκρατείρας.

„Ἀγαπῶ τήν, Μεγαλειοτάτη, ἀγαπῶ . ."

„Σιώπα, σιώπα δυστυχῆ! Μήπως παρεφρονήσατε;" ἐφώναξεν ἡ αὐτοκράτειρα ὅλως τεταραγμένη, μὲ ἀνατεταμένην τὴν χεῖρα ἐπιβάλλουσα σιωπήν. „Θέλω νὰ —"

Ἡ ὁμιλία της διεκόπη ὑπὸ τριῶν ἀλλεπαλλήλων κτύπων εἰς τὴν θύραν τοῦ κοιτῶνος, οἵτινες ἐσήμαινον ὅτι ἡ κυρία τῆς τιμῆς ἐπεθύμει νὰ εἰσέλθῃ.

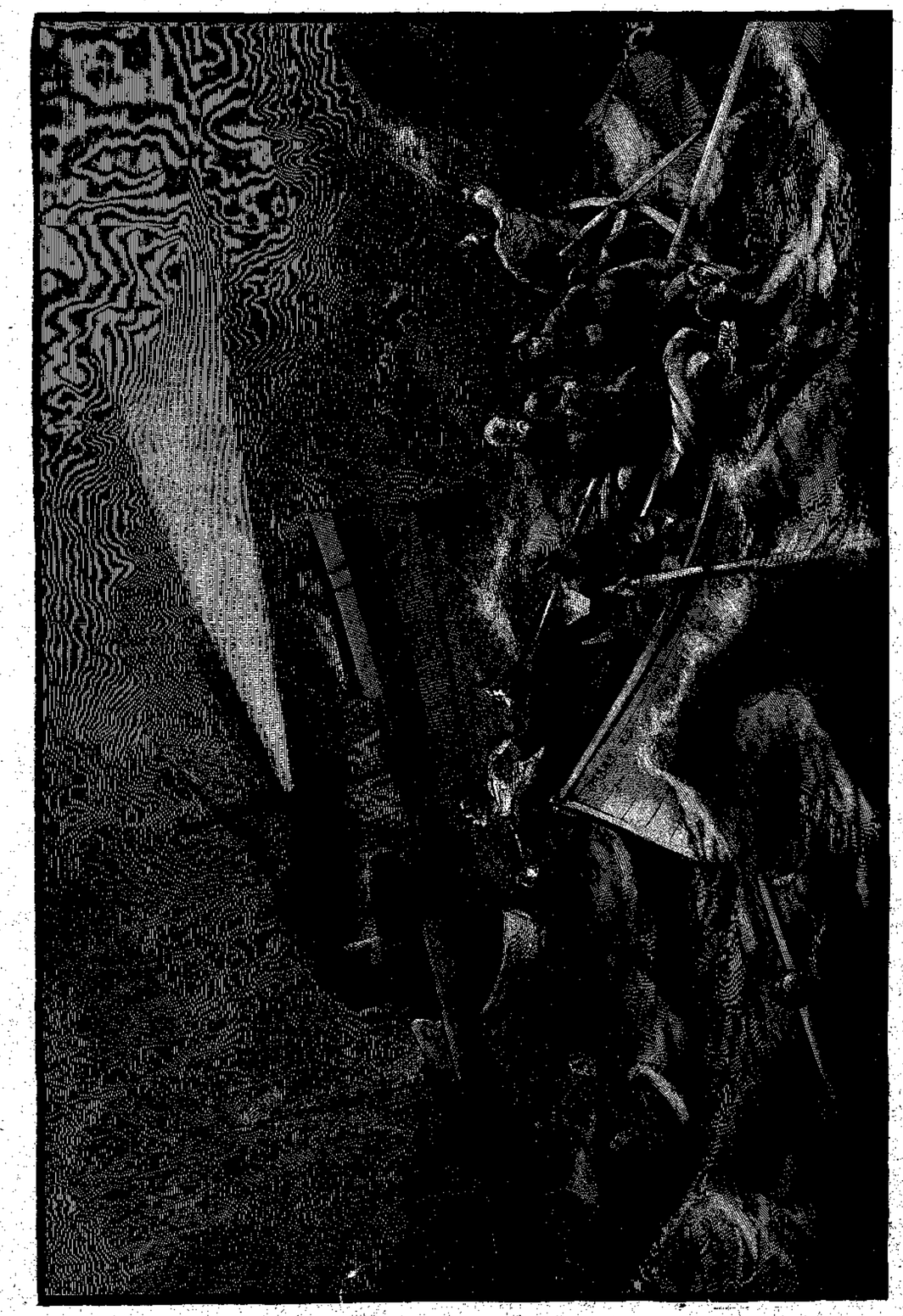

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΣΥΓΚΡΟΥΣΙΝ.

Κατὰ την πιστότυπον ξυλογραφίαν τοῦ Willy Stöwer.

Ὁ κόμης ἀνωρθώθη ταχέως, ἀλλ' ἡ ἀμέσως εἰσελθοῦσα Ἀλεξάνδρα Θεοδωρόβνα ἐπρόφθασε νὰ τὸν ἴδῃ εἰσέτι γονυπετῆ πρὸ τῆς αὐτοκρατείρας.

Τὸ κοράσιον ἔγεινε κάτωχρον ὡς λυγισμένον κρῖνον, ἀλλὰ μὲ καθαρὰν φωνὴν ἀνήγγειλεν ὅτι „ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης, ὁ Τσάρος, ἔφθασε πρὸ μικροῦ εἰς Τσάρσκοιε-Σελὸ καὶ ἐντὸς ὀλίγου θὰ εἰσέλθῃ παρὰ τῇ Αὐτῆς Μεγαλειότητι."

„Ἄ, τὸν ἄθλιον!" ἐφώναξεν ἡ αὐτοκράτειρα, „ἔρχεται δι' ἐμὲ καὶ διὰ Σᾶς, κόμη! πρέπει νὰ ἀναχωρήσετε, πρὶν ἔλθῃ! Αὐτὸ εἶναι πείραμα διὰ νὰ μᾶς συλλάβῃ μαζῆ. Ἂν σᾶς εὕρῃ ἐδῶ πλησίον μου, θὰ εἶναι ἡ δυστυχία σας. Φύγετε!"

Ὁ κόμης ἤθελε νὰ ἐξέλθῃ τῆς αἰθούσης διὰ τῆς συνήθους ὁδοῦ, ἀλλ' ἡ κυρία τῆς τιμῆς τὸν ἐκράτησεν.

„Ὁ διάδρομος εἶναι κατειλημμένος" εἶπεν ἡ νεᾶνις „νὰ ἐξέλθητε δι' αὐτοῦ εἶνε ἀδύνατον."

„Πηδήσατε ἀπὸ τὸ παράθυρον, κόμης" ἐφώναξεν ἡ αὐτοκράτειρα, „Εἶνε ἐν μόνον πάτωμα μέχρι τοῦ ἐδάφους, καὶ σεῖς εἶσθε λίαν εὐκίνητος· τὸ ἔδαφος τοῦ λειμῶνος εἶναι μαλακὸν καὶ θὰ σᾶς προφυλάξῃ ἀπὸ πᾶσαν βλάβην!"

Εὐπειθῶς ἔσπευσεν ὁ κόμης πρὸς τὸ παράθυρον, ἀλλὰ μετὰ τῆς αὐτῆς ταχύτητος ὠπισθοχώρησεν.

„Μὲ συνέλαβον, Μεγαλειότάτη" ἐψέλλισεν „εἷς φρουρὸς ἵσταται πρὸ τῶν παραθύρων."

Κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ἠκούσθησαν τὰ βήματα τοῦ Τσάρου καὶ τῆς συνοδείας του ἐν τῷ προθαλάμῳ· ἡ αὐτοκράτειρα ἔλαβεν ἐν σιωπῇ τὴν χεῖρα τοῦ κόμητος καὶ ὤθησεν αὐτὸν εἰς σκοτεινόν τι παρακείμενον δωμάτιον, τὸ ὁποῖον ἠνέῳξε καὶ ἔκλεισε πάλιν ἰδιοχείρως.

Μόλις ἐπρόφθασε νὰ προχωρήσῃ δύο βήματα πρὸς τὸ μέσον τῆς αἰθούσης, ὅτε ὁ αὐτοκράτωρ παρουσιάσθη εἰς τὴν θύραν.

„Πῶς", ἐφώναξεν ἡ αὐτοκράτειρα μὲ τὴν ἔκφρασιν θαυμασίως προσποιημένης ἐκπλήξεως, „ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης ἐπιστρέφετε πρὸς ἐμέ, ἐνῷ μόλις πρὸ ὀλίγου εἴχετε ἀναχωρήσῃ; Αὐτὸ μάλιστα καὶ εἶνε ταχεῖα καὶ εὐτυχὴς μεταβολὴ αὐτοκρατορικῶν ἀποφάσεων."

„Σήμερον ἡ εὐφυΐς σου προσποίησις δὲν σὲ ὠφελεῖ τίποτε, Αἰκατερίνα Ἀλεξίεβνα" εἶπεν ὁ Τσάρος σκυθρωπὸς καὶ συνωφρυωμένος „παράδοσε τὸν εὐνοούμενόν σου, τὸν ὁποῖον κρατεῖς ἐδῶ κρυμμένον. Ἠξεύρω ὅτι εἶναι ἐδῶ καὶ θέλω νὰ τὸν ἴδω."

Ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης εὑρίσκεται, ὡς συνήθως, ἐν τῇ ἀπάτῃ" ἀπήντησε ψυχρῶς ἡ αὐτοκράτειρα. „Αὐτὴ εἶναι πάλιν μία ἀπὸ τὰς ἰδιοτροπίας σας. αἱ ὁποῖαι ἀρχίζουν νὰ μοῦ γίνωνται βαρεῖαι καὶ ἀηδεῖς. Μὲ τὴν θέλησίν μου καὶ ἐν γνώσει μου δὲν ὑπάρχει κανεὶς ἐδῶ εἰς τὰς αἰθούσας μου."

Ἡ ἑπομένη στιγμὴ ἀπέδειξεν αὐτὴν ψευδομένην. Ἐκ τοῦ παρακειμένου δωματίου ἠκούσθη εὐκρινῶς κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν βαθεῖαν σιγὴν ὁ ψόφος καταπεσόντος τινὸς ἀντικειμένου.

Βλέμμα θριάμβου ἤστραψεν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ Τσάρου.

„Ἂς ἀνοιχθῇ τὸ δωμάτιον καὶ ἂς γείνῃ ἔρευνα" εἶπεν ὁ αὐτοκράτωρ. Ἀλλὰ πρὶν εἰσέτι κινηθῇ τις ἐκ τῶν παρισταμένων, ἔπεσεν ἡ κάτωχρος κυρία τῆς τιμῆς Ἀλεξάνδρα Θεοδωρόβνα, γονυπετὴς πρὸ τῶν ποδῶν τῆς αὐτοκρατείρας.

„Ἐγὼ εἶμαι ἡ ἔνοχος, Μεγαλειοτάτη" εἶπεν ἡ νεᾶνις μεγαλοφώνως. „Ὁ κόμης Οὐκαζίμ, ὁ ἐρωμένος μου, μὲ ἐπεσκέφθη ἐδῶ, ὅτε ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης πρὸ μικροῦ ἐπέστρεψεν αἰφνηδίως καὶ ἀπροσδοκήτως ἐκ τῆς αἰθούσης τῶν ἀκροάσεων. Διὰ νὰ μὴ συλληφθῶ μετὰ τοῦ ἐρωμένου μου, δὲν εὕρηκα ἄλλο μέσον παρὰ νὰ τὸν κρύψω εἰς αὐτὸ τὸ δωμάτιον."

„Σὲ συγχωρῶ, κορίτσι μου" ἀπήντησεν ἡ αὐτοκράτειρα, ἀναλαβοῦσα ταχέως τὴν συνήθη ἀταραξίαν. „Παρακάλεσε τὸν Τσάρον, νὰ σὲ συγχωρήσῃ ὡσαύτως." Ἀνήγειρε τὴν γονυπετοῦσαν.

„Φέρετε ἐδῶ τὸν κόμητα", ἐξηκολούθησεν.

Ἡ Ἀλεξάνδρα Θεοδωρόβνα ἐπορεύθη πρὸς τὸ παρακείμενον δωμάτιον, ἠνέῳξε τὴν θύραν καὶ ἀφῆκε τὸν κόμητα Οὐκαζίμ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν αἴθουσαν. Ὁ Τσάρος ἔρριψεν ἄγριον βλέμμα ἐπὶ τοῦ νεανίου καὶ τῆς ἐρυθριώσης νεάνιδος καὶ εἶτα στραφεὶς πρὸς τὴν αὐτοκράτειραν εἶπε σκωπτικῶς: „Ἐδείξατε πρὸ ὀλίγου τοσαύτην γενναιότητα καὶ καλωσύνην πρὸς τὸ νεαρὸν τοῦτο ζεῦγος, Αἰκατερίνα Ἀλεξίγεβνα, ὥστε εἰς αὐτὴν τὴν κωμῳδίαν τῶν ἐκπλήξεων δὲν μοῦ μένει ἄλλο παρὰ νὰ φανῶ καὶ ἐγὼ ἐπιεικὴς καὶ γενναῖος. Ἡ τιμὴ τῆς νεάνιδος ταύτης ἔχει ἐκτεθῇ ἐπικινδύνως καὶ δὲν ὑπάρχει ἄλλο μέσον πρὸς ἐπανόρθωσιν αὐτῆς εἰ μὴ ἡ ἄμεσος σύζευξις τῆς νεάνιδος μετὰ τοῦ νεανίου, τὸν ὁποῖον εἶχε κρύψῃ ἐδῶ. Ὁ γάμος οὗτος τῶν δύο ἐραστῶν πρέπει νὰ ἐκτελεσθῇ ἀμέσως. Δότε μοι τὴν χεῖρά σας, Αἰκατερίνα Ἀλεξίεβνα, καὶ συνοδεύσατέ μας ὅλους εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Ἂς προσκληθῇ ἀμέσως ὁ ἱερεὺς νὰ τοὺς στεφανώσῃ."

Κατὰ τῆς διαταγῆς ταύτης τοῦ Τσάρου οὐδεμία ἔνστασις ἠδύνατο νὰ ἐγερθῇ ἐξ οὐδενὸς μέρους· ἐξετελέσθη λοιπὸν παραχρῆμα.

Ὁ Πέτρος Γ'. ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ δὲν ἀφῆκε τίποτε ἡμιτελές. Τὸ νεαρὸν ζευγος συνώδευσεν αὐτὸν κατὰ τὸ ἀπόγευμα εἰς Πετρούπολιν, ὅπου ὁ αὐτοκράτωρ ἔλαβε μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τὸν ἐν ἐνεργείᾳ στρατηγόν, διὰ νὰ μὴ ἀφήσῃ καμμίαν εὐκαιρίαν ἐκδικήσεως εἰς τὴν αὐτοκράτειραν.

Ὁ κόμης Οὐκαζὶμ ἔλαβε μετὰ τινας ἑβδομάδας τὴν παραίτησίν του ἀπὸ τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας καὶ ἀπεσύρθη μετὰ τῆς νεαρᾶς συζύγου του εἰς τὸ κτῆμα τοῦ πενθεροῦ του ἔνθα ἔζησεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐν πλήρει οἰκογενειακῇ εὐτυχίᾳ καὶ εὐδαιμονίᾳ.

Ἡ Αἰκατερίνα Ἀλεξίεβνα οὐδέποτε ἠδυνήθη νὰ λησμονήσῃ τὸ πανούργημα τοῦτο τοῦ συζύγου της, τὸ ὁποῖον συνετέλεσε μεγάλως εἰς τὸ νὰ ἐπαυξήσῃ τὸ πρὸς αὐτὸν μῖσός της καὶ τὴν παρακινήσῃ νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν γενομένην τῇ 9. Ἰουλίου 1762 συνωμοσίαν, δι' ἧς ὁ Τσάρος Πέτρος Γ'. ἐξεθρονίσθη.

Ἡ Αἰκατερίνα Β'. ἀνέβη εἰς τον αὐτοκρατορικὸν θρόνον τῆς Ῥωσσίας, τὸν ὁποῖον κατέσχεν ἐπὶ τριάκοντα καὶ τέσσαρα ἔτη μετὰ τὸν θάνατον τοῦ συζύγου της. Ἡ αὐτοκράτειρα αὕτη εἶνε μία ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων γυναικῶν τῆς ἱστορίας.

* * *

Ὑπολείπεται ἡμῖν ἤδη, εἰς τὸ τέλος τῆς μικρᾶς ταύτης διηγήσεως νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ ἐπεισόδιον ἐκεῖνο, ἐκ τοῦ ὁποίου ἐλάβομεν τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ ὅλου διηγήματος.

Ὅτε ὁ αὐτοκράτωρ κατέλιπε τὰς αἰθούσας τῆς συζύγου του, ὁ ἐν τῷ διαδρόμῳ τοποθετηθεὶς φρουρὸς ἀπελύθη κατὰ διαταγὴν τοῦ αὐτοκράτορος, ὁ ἄλλος ὅμως φρουρός, ὅστις ἵστατο ἀπέναντι τῶν παραθύρων τῆς αὐτοκρατείρας παρὰ τὴν ῥοδωνιάν, ἐλησμονήθη ἐντελῶς, καὶ ἐπειδὴ ὁ ἐν ἐνεργείᾳ στρατηγὸς εἶχε μεταβῇ μετὰ τοῦ αὐτοκράτορος εἰς Πετρούπολιν, ὁ φρουρὸς ἐκεῖνος ἔμεινεν εἰς τὴν θέσιν του.

Διηγοῦνται δὲ ὅτι ἔμενεν εἰσέτι ἐν τῇ θέσει του ὁ παρὰ τὴν ῥοδωνιὰν σκοπός, ὅτε ὁ ἐν ἔτει 1799 ὑποστράτηγος καὶ διευθυντὴς τοῦ σώματος τῶν εὐελπίδων διορισθεὶς Φρειδερίκος Μαξιμιλιανὸς φὸν Κλίγγερ, φίλος τοῦ Γκαῖτε, ἦλθεν εἰς τὸ Τσάρσκοιε-Σελὸ καὶ ἐπισκεφθεὶς τοὺς αὐτοκρατορικοὺς κήπους παρετήρησε τὸν ἄσκοπον ἐκεῖνον σκοπόν, καὶ ἔδωκε τὴν πρώτην ἀφορμὴν ὅπως ἐξετασθῇ τὸ πρᾶγμα καὶ ἀπολυθῇ ἐπὶ τέλους ὁ φρουρός, ὅστις ἐπὶ τεσσαράκοντα σχεδὸν ἔτη ἐφύλαττεν ὀλίγα ῥόδα.

ΜΕΤΕΩΡΟΣΚΟΠΕΙΑ ΕΠΙ ΥΨΗΛΩΝ ΟΡΕΩΝ.

Ἡ ἀτμοσφαῖρα καλύπτει τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἡμετέρου πλανήτου ἐν εἴδει ἀπεράντου, συνεχοῦς ὠκεανοῦ, ἡμεῖς δὲ οἱ ἄνθρωποι ζῶμεν ἐπὶ τοῦ πυθμένος τῆς ἀμετρήτου ταύτης ἀερώδους θαλάσσης. Περὶ των συμβαινόντων ἐπὶ τῶν ἀνωτάτων καὶ ὑψίστων στρωμάτων τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ὠκεανοῦ οὐδὲν ἀπολύτως γνωρίζομεν, τὰ δὲ φαινόμενα, τὰ ὁποῖα ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῶν ἀποτελοῦσι τὸν *καιρόν*, παρουσιάζονται εἰς ὕψη, μὴ ὑπερβαίνοντα ποτὲ τὸ $1\frac{1}{2}$ γερμανικὸν μίλιον. Ἐπὶ τῶν ἀνωτάτων τούτων τῆς ἀτμοσφαίρας στρωμάτων αἰωροῦνται τὰ ἐλαφρὰ ἐκεῖνα πτεροειδῆ νέφη, τὰ ὁποῖα θεωροῦνται ὡς οἱ προάγγελοι τῶν βροχῶν καὶ καταιγίδων. Τὰ νέφη ταῦτα συνίστανται ἐκ λεπτοτάτων κρυσταλλιδίων πάγου, σχηματιζομένων ἐκ τῶν πηγνυμένων ἀναθυμιάσεων τοῦ ὕδατος. Εἰς πολὺ κατώτερα στρώματα, τῶν ὁποίων τὸ ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους δὲν ὑπερβαίνει τὰ 3500 μέτρ., εὑρίσκονται αἰ συσσωρευμέναι νεφέλαι, αἵτινες φαίνονται εἰς τὸν ὁρίζοντα ὡς ἀπομεμακρυσμένα χιονοσκεπῆ ὄρη, καὶ αἱ μελανίζουσαι νεφελώδεις στοιβάδες αἵτινες καλύπτουσι μελαγχολικῶς τὸν ὁρίζοντα ἐν ὥρᾳ βροχῆς. Εἶναι φανερόν, ὅτι αἱ νεφέλαι αὗται καὶ τὰ αἴτια τοῦ σχηματισμοῦ αὐτῶν καὶ τῆς βροχῆς λίαν ἀτελῶς δύνανται νὰ ἐξετασθῶσι διὰ παρατηρήσεων γινομένων ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι διὰ τῆς ἀκαμάτου αὐτῶν ἐπιμονῆς κατώρθωσαν οἱ μετεωρολόγοι νὰ ἐξαγάγωσι καὶ διὰ μόνων τῶν συνήθων ἀπὸ τοῦ ἐδάφους τῆς γῆς παρατηρήσεων σπουδαῖα συμπεράσματα περὶ τῶν συμβαινόντων ἐπὶ τῶν ἀνωτέρων τῆς ἀτμοσφαίρας στρωμάτων, ἐν τούτοις ὅμως μεγίστην σπουδαιότητα διὰ τὴν πρόοδον τῆς ἐπιστήμης ἔχουσιν αἱ μετεωρολογικαὶ παρατηρήσεις, αἱ γινόμεναι ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ τῶν νεφελῶν. Τοῦτο κατορθοῦται διὰ δύο τρόπων: πρῶτον διὰ τῶν ἀεροστάτων καὶ δεύτερον διὰ τῆς κατασκευῆς μετεωροσκοπείων ἐπὶ τῶν κορυφῶν ὑψηλοτάτων ὀρέων. Διὰ τῶν ἀεροστάτων ἐγένοντο ἤδη πράγματι σπουδαῖαι παρατηρήσεις, ἐκ τῶν ὁποίων ἐξήχθη ὅτι ἡ θερμότης τοῦ ἀέρος ἐλαττοῦται κατ' εὐθὺν λόγον πρὸς τὸ ὕψος τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ στρώματος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους, ἀλλὰ περὶ τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πιέσεως ἐν τοῖς ἀνωτάτοις στρώμασι τῆς ἀτμοσφαίρας οὐδεὶς νόμος κατωρθώθη ν' ἀνακαλυφθῇ διὰ τοῦ ἀεροστάτου. Ἀλλ' ἡ σπουδὴ τῶν νόμων τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πιέσεως ἔχει τὴν μεγίστην σπουδαιότητα διὰ τὴν κατανόησιν τῆς ὅλης κυκλοφορίας τῆς ἀτμοσφαίρας περὶ τὴν γῆν· ἰδίᾳ δὲ διὰ τὴν πρόγνωσιν τοῦ καιροῦ μόνον διὰ τῆς σπουδῆς ταύτης δυνάμεθα νὰ εὕρωμεν σὺν τῷ χρόνῳ καλητέραν καὶ ἀσφαλεστέραν βάσιν. Ἕνεκα τούτου οἱ Ἀμερικανοὶ πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἀνήγειραν ἐπὶ ὑψηλῶν ὀρέων μετεωροσκοπεῖα καὶ ἵδρυσαν ἐκτὸς πολλῶν ἄλλων καὶ ἐπὶ τοῦ ὄρους τοῦ Οὐασιγκτῶνος ἐν New-Hampshire καὶ ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους Pikes Peak ἐν Κολοράδῳ, ἔχοντος ὕψος 4340 μέτρων ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης, μονίμους μετεωροσκοπικοὺς σταθμούς, ἐν οἷς γίνονται νυχθημερὸν παρατηρήσεις.

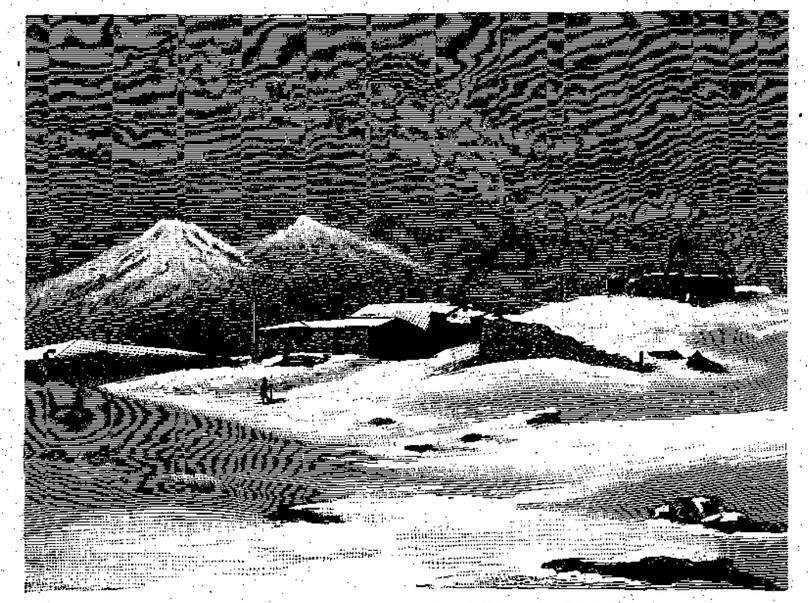

ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΕΠΙ ΤΟΥ PIC DU MIDI.

Οἱ Γάλλοι συνέλαβον κατὰ πρῶτον ἐν ἔτει 1870 τὸ σχέδιον τῆς ἱδρύσεως μετεωροσκοπείου ἐπὶ τοῦ ὄρους Pic du Midi, ἔχοντος ὕψος 2877 μέτρ. Τὸ ὄρος τοῦτο ὑψοῦται οὐχὶ μακρὰν τῆς πόλεως Bagnères de Bigorre ἐν τοῖς Πυρηναίοις ὡς ὑπερμεγέθης, ἐντελῶς ἀπομεμονωμένος πετρώδης ὄγκος, ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ ὁποίου ἡ θέα εἶναι ἀπέραντος καὶ παντελῶς ἐλευθέρα, ὑπὸ οὐδενὸς ὑψηλοτέρου σημείου περιοριζομένη. Διὰ δημοσίας συνεισφορᾶς συνελέχθησαν τὰ μέσα πρὸς ἵδρυσιν μικροῦ τινος οἰκίσκου μὲ τὰ ἀναγκαιότατα μετεωρολογικὰ ἐργαλεῖα ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους. Ὁ στρατηγὸς Nansouty, συνοδευόμενος ὑπό τινος βοηθοῦ, ἐγκατεστάθη κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1874 ἐν τῷ οἰκίσκῳ ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ Pic du Midi ὡς παρατηρητής. Μετ' οὐ πολὺ ἐφάνη ὅτι τὸ μέρος ἦτο ἀκατοίκητον ἕνεκα τῆς ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ τούτου ὕψους ἐπικρατούσης κακοκαιρίας καὶ τῇ 11. Δεκεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους μεγάλοι ὄγκοι πάγου κατέστρεψαν τὰ παράθυρα τοῦ οἰκίσκου. Μέσα πρὸς ἐπιδιόρθωσιν τῶν παραθύρων δὲν εὑρίσκοντο ἐκεῖ ἐπάνω καὶ ἑπομένως ὁ ἄνεμος, ἡ χιὼν καὶ ὁ πάγετὸς εἰσέδυον εἰς τὸ οἴκημα καὶ τὸ ψῦχος ἀνέβαινε διαρκῶς μέχρι — 18° K. Ὅπως διαφύγωσι τὸν θάνατον, ἠναγκάσθησαν οἱ παρατηρηταὶ νὰ ἐπιχειρήσωσιν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ χειμῶνος τὴν φρικαλέαν ἀπὸ τοῦ ὄρους κατάβασιν, ἥτις καὶ ἐπέτυχεν, ἀφοῦ ἀμφότεροι οἱ δυστυχεῖς ἐπὶ 16 ὅλας ὥρας περιεπλανῶντο εἰς τὰς παγετώδεις ἐρήμους τοῦ ὄρους μὲ διηνεκῆ κίνδυνον τῆς ζωῆς των. Τὸ ἀκόλουθον ὅμως θέρος ἐπανῆλθον ἀμφότεροι εἰς τὴν θέσιν των ἐπὶ τοῦ ὄρους καὶ παρετήρουν ἀπὸ ὥρας εἰς ὥραν καὶ

ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν τὰ μετεωρολογικὰ ἐργαλεῖά των ἀλλὰ τὸν Ὀκτώβριον ἐκαλύφθη τὸ οἴκημα ὑπὸ μιᾶς χιονοστιβάδος καὶ ἐπῆλθεν ἐκ νέου ἡ διακοπὴ τῶν παρατηρήσεων.

Ἐν τούτοις ὁ στρατηγὸς Nansouty δὲν ἀπώλεσε τὸ θάρρος, ἀλλὰ συνέλεξε τῇ βοηθείᾳ τῶν φίλων τῆς ἐπιστήμης τὸ ἀναγκαῖον ποσὸν πρὸς ἀνίδρυσιν νέου μετεωροσκοπείου, τὸ ὁποῖον τὴν φορὰν ταύτην συνεδέθη τηλεγραφικῶς μετὰ τῆς πόλεως Bagnères de Bigorre. Ἡ ἡμετέρα εἰκὼν (ἐν σελίδι 337) παριστᾷ τὸ μετεωροσκοπεῖον τοῦτο κατά τινα ἰχνογραφίαν τοῦ περιφήμου ἀεροναύτου Tissandier, ὅστις τὸ ἐπεσκέφθη ἐν ἔτει 1879.

Ἀφοῦ ἱδρύθη ὁ μετεωρολογικὸς σταθμὸς ἐπὶ τοῦ Pic du Midi καὶ ἡ σπουδαιότης αὐτοῦ κατεδείχθη καὶ ἀνεγνωρίσθη παρὰ πάντων, ἀπεφασίσθη ἀκολούθως ἐν Γαλλίᾳ, νὰ

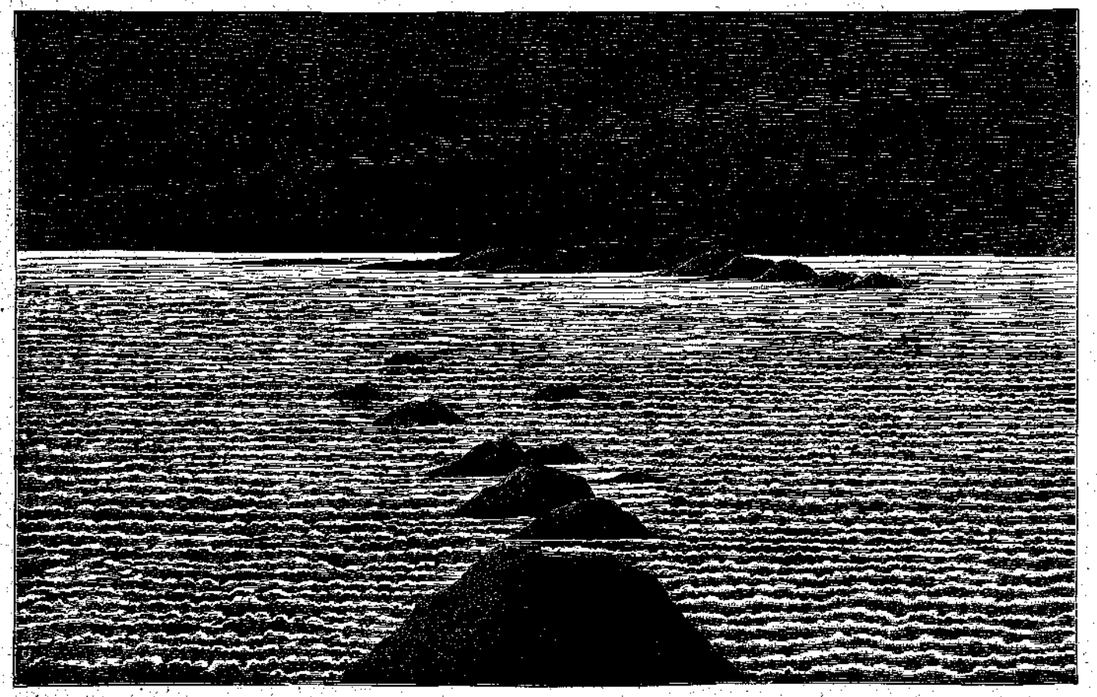

ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΟΡΟΥΣ PUY DE DOME.

ἱδρυθῇ καὶ ἕτερον μετεωροσκοπεῖον ἐπὶ ἄλλου καταλλήλου ὄρους. Ὡς τοιοῦτον ἐφαίνετο ἰδίᾳ τὸ ὄρος Puy de Dôme παρὰ τῷ Clermont, καὶ ἐπὶ τοῦ ὄρους τούτου ἐκτίσθη μὲ δαπάνην 100,000 φράγκων ἀπὸ τοῦ 1873 μέχρι τοῦ 1878 στερεόν, ὁλόλιθον οἰκοδόμημα. Τὸ κυρίως μετεωροσκοπεῖον συνίσταται ἐξ ἑνὸς στρογγύλου πύργου, ὑψουμένου ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους· δεκαπέντε μέτρα κατωτέρω εἶναι ἐκτισμένη ἡ οἰκία, συνδεομένη μετὰ τοῦ πύργου δι' ὑπογείου σήραγγος (Tunnel). Ἡ θέα ἀπὸ τοῦ μετεωροσκοπείου εἶναι ἐν γένει μεγαλοπρεπής, μοναδικὴ ὅμως εἶναι, ὅταν λευκὰ νέφη καλύπτουσι τὴν γῆν καὶ ἀποκρύπτουσιν αὐτὴν ἀπὸ τῶν ὀμμάτων τοῦ παρατηρητοῦ· ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὁ ὀφθαλμὸς δὲν βλέπει ἄλλο εἰ μὴ ἀπέραντον ὠκεανόν, ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὁποίου προεξέχουσιν ὡς νῆσοι αἱ κορυφαὶ τῶν γειτνιαζόντων ὀρέων.

Ἡ ἡμετέρα εἰκὼν ἐν σελίδι 338 παριστᾷ λίαν ἐπιτυχῶς τὸ μεγαλοπρεπέστατον τοῦτο φαινόμενον τῆς συνεφώσεως. Εἰς τὸ πρόσθιον μέρος τῆς εἰκόνος βλέπομεν τὴν κορυφὴν τοῦ Puy de Dôme καὶ ἐπ' αὐτῆς τὸ μετεωροσκοπεῖον· εἰς μικρὰς δὲ ἀποστάσεις φαίνονται αἱ κορυφαὶ μικροτέρων ὀρέων, ἐνῷ ἀπωτέρω εἰς τὸ βάθος τῆς εἰκόνος βλέπομεν τὰ ὄρη Pic de Sancy καὶ Plomb de Cantal (ἔχοντα ὕψος 1886 μέτρων ἑκάτερον) ἀνακύπτοντα ἐκ τοῦ νεφελώδους στρώματος ἐν σχήματι νήσων ὑψουμένων ἐκ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης. Ἡ ἐπιφάνεια τοῦ νεφελώδους τούτου στρώματος εἶναι ὁμαλὴ καὶ ἐπίπεδος, ὅταν δὲ πνέῃ σφοδρὸς ἄνεμος, ὁμοιάζει ἐντελῶς πρὸς τεταραγμένην θάλασσαν. Εἶναι δὲ περίεργον ὅτι μεθ' ὅλην τὴν σφοδρότητα τοῦ ἀνέμου ἡ ἐπιφάνεια αὕτη διατηρεῖ ἐν συνόλῳ τὸ αὐτὸ ὕψος.

Ἐν Αὐστρίᾳ ὑφίσταται μετεωροσκοπεῖον πρώτης τάξεως ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ Obir εἰς ὕψος 2044 μέτρων ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης. Τὸ μετεωροσκοπεῖον τοῦτο, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐγίνοντο παρατηρήσεις ἤδη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1846, ἤρχισε νὰ λαμβάνῃ μεγάλην σπουδαιότητα διὰ τὴν ἐπιστή-

— 32° K. ἡ δὲ μεγίστη θερμότης τῇ 5. Ἰανουαρίου ἦτο — 6,2° K. Ἡ μέση θερμοκρασία τῶν θερινῶν μηνῶν ἦτο + 0,3° K. (τοῦ Ἰουνίου — 1,4°, τοῦ Ἰουλίου + 1,2°, τοῦ Αὐγούστου + 1,0° K.)

Ἐν Ἑλβετίᾳ ὑπάρχει μετεωρολογικὸς σταθμὸς ἐπὶ τοῦ ὄρους Säntis εἰς ὕψος 2500 μέτρων. Ὁ ὑψηλότατος μετεωρολογικὸς σταθμὸς ἐν Γερμανίᾳ εὑρίσκεται ἀπὸ τοῦ ἔτους 1883 ἐπὶ τοῦ ὄρους Wendelstein. Ἐν τέλει σημειοῦμεν τοὺς κυριωτέρους μετεωρολογικοὺς σταθμοὺς τῆς Εὐρώπης κατὰ τὴν τάξιν τοῦ ὕψους ἑκάστου ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης: Sonnenblick 3103 μέτρα, Αἴτνα 2900 μέτρα, Pic du Midi 2877 μέτρα, Säntis 2500 μέτρα, Monte Cimone 2162 μέτρα, Hochobir 2044 μέτρα, Mont Ventrux 1960 μέτρα, Wendelstein 1860 μέτρα, Schafberg 1776 μέτρα, Pic l'Aignal 1567 μέτρα, Puy du Dôme 1463 μέτρα, Ben Nevis (ἐν Σκωττίᾳ) 1418 μέτρα, Brocken 1141 μέτρα.

1. ΒΕΝΙΑΜΙΝ ΑΡΡΙΣΟΝ, Ο ΝΕΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗΣ ΣΥΜΠΟΛΙΤΕΙΑΣ (ἐν σελ. 327). Ὁ νέος πρόεδρος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς βορείου Ἀμερικῆς Βενιαμὶν Ἄρρισον, ὁ εἰκοστὸς τρίτος πρόεδρος ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως τῆς δημοκρατίας, ἐγεννήθη τῇ 20. Αὐγούστου 1833 ἐν τῇ πόλει North Bend, κειμένῃ εἰς ὀλίγων μιλίων ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ Cincinnati ἐν Ohio, υἱὸς τοῦ Ἰωάννου Σκωττ Ἄρρισον. Ὁ πρόπαππος αὐτοῦ ἦτο εἷς ἐκ τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων, οἵτινες ὑπέγραψαν τὸ πρωτότυπον κείμενον τῆς κηρύξεως τῆς ἀνεξαρτησίας· ὁ πάππος αὐτοῦ ἦτο ὁ ἔννατος πρόεδρος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν καὶ ἀπέθανεν ἐν ἔτει 1841. Τὰς πρώτας αὐτοῦ σπουδὰς ἀποπερατώσας ὁ Βενιαμὶν Ἄρρισον ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ εἰσῆλθε δεκαπενταετὴς εἰς τὸ πανεπιστήμιον τῆς Ὀξφόρδης ἐν Ohio, ὁπόθεν μετὰ τριετίαν εὐδοκίμους ὑποστὰς ἐξετάσεις μετέβη εἰς Κινκιννάτον. Ἐνταῦθα ἀφιερώθη ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν σπουδὴν τῆς νομικῆς ἐπιστήμης καὶ βραδύτερον εἰς τὴν ἐξάσκησιν τοῦ δικηγορικοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἐξελέξατο ὡς βιοποριστικὸν μέσον. Μόλις ἔλαβε τὸ δικαίωμα τοῦ ἐξασκεῖν τὸ δικηγορικὸν ἐπάγγελμα, μὴ ἔχων τὴν ἀπαιτουμένην ἡλικίαν μήτε τὰ ἀπαιτούμενα μέσα ἀλλὰ μόνον εἰς τὰς ἰδίας του δυνάμεις στηριζόμενος ἀπεφάσισε νὰ νυμφευθῇ, ὅτε δὲ ἐνῆλιξ γενόμενος προσεκτήσατο τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου τοῦ ἀμερικανοῦ πολίτου ἦν ἤδη ὁ Ἄρρισον οἰκογενειάρχης. Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος μετῴκησεν ὁ νεαρὸς δικηγόρος εἰς Ἰνδιανόπολιν, ἔνθα καὶ ζῇ μέχρι τῆς σήμερον. Ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἔζη ὁ Ἄρρισον μετὰ τῆς οἰκογενείας του ἐν μετρίᾳ οἰκονομικῶς καὶ περιωρισμένῃ θέσει, ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ ἀνέπτυξε τοσαύτας ἀρετὰς καὶ τοσοῦτον ἔκτακτον ἱκανότητα, ὥστε ἐν βραχυτάτῳ χρόνῳ ἐκτήσατο μεγάλην φήμην καὶ περίβλεπτον θέσιν μεταξὺ τῶν δικηγόρων. Ὅτε ἐξερράγη ὁ ἐμφύλιος πόλεμος, συνέλεξε καθ' ὑποκίνησιν τοῦ διοικητοῦ Morton ἕνα λόχον καὶ ἐκστρατεύσας μετ' αὐτοῦ προήχθη τάχιστα ἀπὸ ἀνθυπολοχαγοῦ μέχρι συνταγματάρχου, χωρὶς ὅμως νὰ τύχῃ τῆς εὐκαιρίας ν' ἀντιμετρηθῇ πρὸς τὸν ἐχθρόν. Μόλις τῇ 23. Ἰανουαρίου 1865 διέπρεψεν ἐν τινι συμπλοκῇ παρὰ τῷ Rasacea ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ὁ στρατηγὸς Hooker προήγαγεν αὐτὸν εἰς ὑποστράτηγον. Τὸ ἐξωτερικὸν τοῦ Ἄρρισον ἦτο ἥκιστα πολεμικὸν καὶ ἀρειμάνειον, δι' ὃ καὶ προύκαλει συχνάκις τὰς εἰρωνείας τῶν συναδέλφων του. Ἔχων εὐρυτάτους ὤμους, ἰσχυροὺς βραχίονας, βραχὺν λαιμὸν καὶ βραχέα σκέλη, κατὰ τὰ ἄλλα δὲ μικρὸς καὶ λεπτὸς ἐφαίνετο ἐπὶ τοῦ μεγάλου ἵππου του ὡς μικρὸν παιδίον. Ἀφ' ἑτέρου ὅμως ἀπήλαυε παρὰ τοῖς στρατιώταις αὐτοῦ πλήρους ἐμπιστοσύνης. Τὰς ἐν τῇ στρατηγικῇ ἐλλείψεις του ἀνεπλήρωνε διὰ σπανίας ὀξυδερκείας ἐν τῇ δυσκολωτάτῃ ἐνίοτε τέχνῃ τῆς προνομῆς. Μετὰ τὸ πέρας τοῦ πολέμου ἐπιστρέφας ἀβλαβὴς εἰς Ἰνδιανόπολιν ἐπανέλαβε τὸ δικηγορικὸν ἔργον. Μέχρι τοῦ 1868 διετέλεσε κυβερνητικὸς εἰσηγητὴς τῶν ἀποφάσεων τοῦ ἀνωτάτου δικαστηρίου τῆς Ἰνδιανῆς πολιτείας, γενόμενος ἐν τῷ μεταξὺ μέγας πολιτικός, ἐξασκὼν σπουδαιοτάτην ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ κόμματός του, τοῦθ' ὅπερ κατεδείχθη τῷ 1876, ὅτε προτάθη ὑποψήφιος διοικητής, ἀφοῦ ὁ διοικητὴς Orth ἀπεσύρθη τοῦ ἐκλογικοῦ ἀγῶνος. Καὶ ἡττήθη μὲν ἐν τῇ ἀνταγωνισμῷ τούτῳ ὁ Βενιαμὶν Ἄρρισον, ἐκτοτε ὅμως ἔμεινεν ὡς ὁ ἐπιφανέστατος ἀρχηγὸς τοῦ κόμματός του καὶ τῷ 1880 ἐξελέγη γερουσιαστὴς τῆς ὁμοσπονδίας. Τὸ 1886 ὅμως, τοῦ κόμματος αὐτοῦ ἡττηθέντος ἐν ταῖς βουλευτικαῖς ἐκλογαῖς, ἀπώλεσε τὴν ἕδραν ἐν τῇ γερουσίᾳ, ἐν ᾗ διεκρίθη ὡς ὀξυνούστατος διαλεκτικὸς καὶ δεξιώτατος ῥήτωρ.

2. Ο ΑΡΡΩΣΤΟΣ ΖΩΓΡΑΦΟΣ. Εἰκὼν κατὰ τὴν ἐλαιογραφίαν τοῦ C. Ravel (ἐν σελ. 331). „Ποῖος θὰ τελειώσῃ αὐτὴν τὴν εἰκόνα, ὅταν ἐγὼ ἀποθάνω; Τίς θὰ δυνηθῇ νὰ συλλάβῃ τὴν αὐτὴν ἀκριβῶς ἰδέαν καὶ τὴν αὐτὴν ἔμπνευσιν, ὑφ' ἧς ἐγὼ ἐμφοροῦμαι, ὥστε ν' ἀποπερατώσῃ τὸ ἡμιτελές μου ἔργον; Ἄλλοι δύνανται νὰ ἐκτελέσωσιν ἄλλα ἔργα, ἴσως καλήτερα καὶ τελειότερα, οὐχὶ ὅμως νὰ συμπληρώσωσι τὸ ἀτελὲς δημιούργημα ξένης φαντασίας. Ὄχι, δὲν θὰ ἀποθάνω, εἶνε ἀδύνατον ν' ἀποθάνω, πρὶν ἢ τελειώσω τὸ ἔργον μου." — Νομίζει τις ὅτι ἀναγινώσκει τὰς σκέψεις ταύτας ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ ἀσθενοῦς καλλιτέχνου, προσατενίζοντος μὲ ἀλαμπῆ καὶ τεθλιμμένα ὄμματα τὸ ἀτελὲς αὐτοῦ δημιούργημα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου τοσοῦτον χρόνον εἰργάσθη μετ' ἀκαμάτου ζήλου καὶ ἐνθουσιασμοῦ, μέχρις οὗ ἡ ἐπελθοῦσα νόσος παρέλυσεν αὐτοῦ τὰς δυνάμεις . . . Ἐν τούτοις ὑπάρχει εἰσέτι ἐλπὶς ἀναρρώσεως. Ἡ περιδεὴς σύζυγος δὲν θὰ γείνῃ ἀκόμη χήρα, οὐδὲ τὸ παῖζον κοράσιον θὰ μείνῃ ὀρφανόν, ἂν εἶνε πράγματι ὀρθὴ ἡ εἰκασία ἡμῶν ὅτι ὁ δημιουργὸς τῆς λαμπρᾶς ταύτης εἰκόνος, ὁ C. Ravel, ἐζωγράφησεν ἐνταῦθα πραγματικόν τι ἐπεισόδιον ἐκ τῆς ἰδίας πείρας, ἐκ τοῦ ἰδίου του βίου.

3. ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΣΥΓΚΡΟΥΣΙΝ. Εἰκὼν ὑπὸ Willy Stöwer (ἐν σελ. 335). Τὸ εὔκομψον ταχυδρομικὸν ἀτμόπλοιον ἐξέπλευσεν ἤδη τοῦ στομίου τοῦ Ταμέσιος, διευθυνόμενον πρὸς νότον. Ὁ καιρὸς ἦτο μέχρι τινὸς ὡραῖος, ἀλλ' αἴφνης ἐπέρχεται ἀπροσδόκητος μεταβολή, ὁ ἄνεμος ἐξασθενοῦται, καὶ μελανόλευκον τεῖχος ἐγείρεται περικαλύπτον πανταχόθεν τὸ πλοῖον ὡς πέπλος πυκνότατος. Ἐλήφθησαν ἤδη ὅλα τὰ ἀναγκαῖα προφυλακτικὰ μέσα, ἡ ταχύτης τοῦ πλοίου ἠλαττώθη σημαντικῶς, ἀλλ' ὁ κίνδυνος εἶναι μέγας διότι ἡ ὁμίχλη ὁλονὲν συμπυκνοῦται.

Αἴφνης ἀκούονται διὰ μέσου τῆς ὁμίχλης ἐπιτακτικαὶ κραυγαί, αἱ ἑκατέρωθεν διδόμεναι διαταγαὶ τῶν πλοιάρχων δὲν προφθάνουσι νὰ ἐκτελεσθῶσιν . . . ἡ σύγκρουσις ἐπῆλθε καὶ τὸ πλοῖον ἀρχίζει ἤδη νὰ βυθίζεται βραδέως. Κραυγαὶ ἀπελπισμοῦ ἀντηχοῦσι πανταχόθεν ἐκ τῶν ὑδάτων καὶ σβέννυνται ἐν τῷ πατάγῳ καὶ τῷ βρασμῷ τῶν κυμάτων. Ἤδη τὸ πᾶν ἠρεμεῖ, καὶ μόνον τὰ ὑπὸ τῶν κυμάτων ἐλαυνόμενα συντρίμματα, ὧν ἔχονται ἀπρὶξ ἀνθρώπινοι μορφαί, μαρτυροῦσι περὶ τῆς φοβερᾶς καταστροφῆς. Ὁ ἕτερος ὠκεάνειος κολοσσός, ὁ ἔχων τὸν πρόσθιον ἱστὸν τεθραυσμένον καὶ βεβλαμμένας τὰς προσθίους παρειάς, καταβιβάζει τὰς λέμβους πρὸς σωτηρίαν ὅσον οἷον τε περισσοτέρων θυμάτων, ὅπως ἐξακολουθήσῃ ὡς τάχιστα τὸν δρόμον του εἰς τὸν πλησιέστατον σωτήριον λιμένα.

Τὸ μέγιστον οἰκοδόμημα τοῦ κόσμου. Γράφουσιν ἐκ Νέας Ὑόρκης εἰς τὴν „ἐφημερίδα τῆς Φραγκφούρτης". Ἐν Μιννεαπόλει, **Minnesota**, ἤρχισεν ἤδη ἡ οἰκοδομὴ ἑνὸς κτιρίου, ἀπέναντι τοῦ ὁποίου τὰ κολοσσιαῖα δωδεκαώροφα ξενοδοχεῖα τῆς Νέας Ὑόρκης θὰ φαίνονται ὡς μικραὶ καλύβαι. Διὰ τοῦ νέου τούτου οἰκοδομήματος δημιουργεῖται ἐν Ἀμερικῇ νέον ἀρχιτεκτονικῆς σύστημα, παρέχον περισσοτέραν ἀσφάλειαν ἀπὸ πυρκαϊῶν καὶ κλοπῶν, μεγαλητέραν στερεότητα τῶν οἰκοδομῶν, καὶ ἀπαιτοῦν ὀλιγώτερα χρηματικὰ μέσα. Προνομιοῦχος ἐφευρέτης τοῦ συστήματος τούτου εἶνε ὁ μηχανικὸς **L. S. Buffington.** Τὸ οἰκοδόμημα τοῦτο, ὅπερ δύναται ἐπαξίως νὰ ὀνομασθῇ γιγάντειον ἔργον, ὁμοιάζει μὲ ὑπερμεγέθη πύργον· ἔχει 28 πατώματα, εἰς τὰ ὁποῖα ἀνέρχονται οἱ ἄνθρωποι οὐχὶ διὰ κλιμάκων ἀλλὰ διὰ 12 ἀτμοκινήτων ἀναβαθρῶν, ἑκάστη τῶν ὁποίων ὁμοιάζει πρὸς μικρὰν αἴθουσαν, ἔχει ἰδιαίτερον ἐπιστάτην καὶ κινεῖται πρὸς τὰ ἄνω μὲ τὴν κανονικότητα σιδηροδρομικῆς ἁμαξοστοιχίας. Τὸ μῆκος καὶ πλάτος τοῦ οἰκοδομήματος εἶναι σχετικῶς μικρὸν (80 ποδῶν) ἐνῷ τὸ ὕψος ἀπὸ τῆς βάσεως μέχρι τοῦ 28ου πατώματος ἀνέρχεται εἰς 350 πόδας. Τὸ οἰκοδόμημα περιέχει 728 μεγάλας αἰθούσας, αἵτινες βλέπουσι πᾶσαι πρὸς τὰ ἔξω δηλ. πρὸς τὸ μέρος τῶν ὁδῶν καὶ φωτίζονται ἐκ τῶν ἔξωθεν· ὁπίσθια δωμάτια δὲν ὑπάρχουσιν. Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ οἰκοδομήματος ἀνέρχονται ἑλικοειδῶς ἀπὸ τοῦ ἐδάφους μέχρι τῆς στέγης δύο σιδηραῖ κλίμακες — ὅπως χρησιμεύωνται ἐν περιπτώσει βλάβης τῶν ἀτμοκινήτων ἀναβαθρῶν. Ἡ στέγη εἶναι ἐξ ὑάλου καὶ πέμπει πρὸς τὰ κάτω ἄπλετον φῶς. Τὸ οἰκοδόμημα εἶνε τετράγωνον, ἡ δὲ στέγη αἰχμηρὰ καὶ περιβάλλεται ὑπὸ τεσσάρων μικρῶν πύργων. Ξύλον δὲν ὑπάρχει ἐν ὅλῃ τῇ οἰκοδομῇ εἰμὴ μόνον εἰς τὰς θύρας καὶ τὰ πλαίσια τῶν παραθύρων· ὁ σκελετὸς τῆς οἰκοδομῆς εἶναι σιδηροῦς· τὸ λοιπὸν ὑλικὸν σύμπαν ἐκ λίθων καὶ ὑέλων. Αἱ ἀναβάθραι ἀνέρχονται ἐντὸς ἑνὸς πρωτολέπτου ἀπὸ τοῦ ἐδάφους μέχρι τοῦ 28ου πατώματος. Ἄλλως τε ὁ εὐτυχὴς ἀρχιτέκτων ἰσχυρίζεται ὅτι ὁ ἀὴρ „ἐκεῖ ἐπάνω" εἶναι ὄχι μόνον ὑγιεινὸς ἀλλὰ καὶ εὐθηνός, διότι κατὰ τὸ σύστημά του δύναταί τις νὰ κτίζῃ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ οἰκοπέδου ἀπείρους οἰκίας, τὴν μίαν ἐπὶ τῆς ἄλλης, μέχρι τῶν νεφελῶν (!!!)

Οἱ διοικοῦντες τὴν ἀνθρωπότητα. Σύμπας ὁ πληθυσμὸς τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, ὑπολογιζόμενος εἰς 1440 ἑκατομμύρια, κυβερνᾶται ὑπὸ 12 αὐτοκρατόρων, 55 βασιλέων, 47 ἡγεμόνων, 17 σουλτάνων, 12 Χάν, 6 μεγάλων δουκῶν, 6 δουκῶν, 1 ἀντιβασιλέως, 1 Νιζάμ, 1 Ραντσά, 1 Ἰμάν, 1 Βέη καὶ 28 προέδρων. Ὁ μέγας ἀριθμὸς τῶν ἀρχηγῶν ἀγρίων φυλῶν δὲν ἠδυνήθη φυσικῷ τῷ λόγῳ νὰ ἐξακριβωθῇ.

Ἐν **Meiningen** ἔλαβε χώραν ἐσχάτως ἡ λίαν ἐνδιαφέρουσα ἔκθεσις τῶν ἐφημερίδων ὅλων τῶν μερῶν τοῦ κόσμου, ἐν αἷς ἐδημοσιεύθησαν ἄρθρα ἢ ποιήματα σχετικὰ πρὸς τὸν θάνατον τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Γερμανίας Γουλιέλμου τοῦ Α'. Ἐν συνόλῳ ἐξετέθησαν 250 ἐφημερίδες γεγραμμέναι εἰς 54 διαφόρους γλώσσας, ἐξ ὧν ἀναφέρομεν μόνον τὰς ἑξῆς γνωστοτέρας: ἀρχαίαν ἑλληνικήν, νέαν ἑλληνικήν, ἀλβανικήν· λατινικήν, ἰταλικήν, ρωμουνικήν, ρωμανικήν, γαλλικήν, ἱσπανικήν, πορτογαλλικήν· γερμανικήν, χυδαίαν γερμανικὴν (**Plattdeutsch**), σουηδικήν, δανικήν, ἰσλανδικήν, ὁλλανδικήν, ἀγγλικήν· ῥωσσικήν, πολωνικήν, βουλγαρικήν, σερβικήν, ῥουτενικήν, λεττικήν, λιτταυϊκήν, βεντικήν, τσεχικήν, σλοβενικήν, κροατικὴν καὶ ἄλλας σλαβικὰς γλώσσας· φινλανδικήν, μαγυαρικὴν (οὐγγρικήν), τουρκικήν, ἀρμενικήν, ἀραβικήν, ἑβραϊκήν, περσικήν, κινεζικήν, ἰαπωνικήν, ἰνδικὴν καὶ διαφόρους ἄλλας γλώσσας. Ἡ συλλογὴ αὕτη θ' ἀποτεθῇ ἐν τῇ βασιλ. βιβλιοθήκῃ τοῦ Βερολίνου.

Ὅτε ὁ ποιητὴς Λαμαρτῖνος μετὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ Φεβρουαρίου τοῦ ἔτους 1848 ἐγένετο ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν, εἶχε μείνη χρεώστης 2000 φράγκων εἰς τὸν ἐκδότην τῆς „Ἐπιθεωρήσεως τῶν δύο κόσμων". Ὁ **Buloz**, ὁ ἐκδότης τοῦ περιοδικοῦ τούτου, ἐπεσκέφθη ἡμέραν τινὰ τὸν Λαμαρτῖνον ἐν τῷ γραφείῳ του, ἔνθα ἔτυχε λίαν ἐγκαρδίου ὑποδοχῆς. Ὅτε ὁ **Buloz** ἡτοιμάζετο νὰ ἀναχωρήσῃ, „ἀλήθεια" τῷ λέγει ὁ Λαμαρτῖνος „γνωρίζετε, ὅτι σᾶς χρεώστω 2000 φράγκα;" καὶ συγχρόνως ἠνέῳξε τὸ συρτάριον τοῦ γραφείου του, ἐξήγαγε δύο τραπεζικὰ γραμμάτια τῶν 1000 φρ. καὶ τὰ ἔδωκεν ἐπὶ του γραφείου. „Πολὺ καλά" ἀπήντησεν ὁ **Buloz** „μοῦ χρεώστεῖτε βεβαίως 2000 φράγκα, ἀλλ' ἐὰν ἀγαπᾶτε νὰ ἐξοφλήσετε τὸν λογαριασμόν σας, ἐπιτρέψατέ μοι νὰ σᾶς ὑπενθυμίσω ὅτι ἓν μέρος τοῦ ποσοῦ τούτου ἀνήκει εἰς ὑμᾶς." „Διατί;" ἠρώτησεν ὁ Λαμαρτῖνος. — „Ἀησμονεῖτε τὴν μασσαλιώτιδα τῆς εἰρήνης" ἀπήντησεν ὁ **Buloz** — „Μπᾶ! Διὰ δύο σελίδας στίχων . . . δὲν ἀξίζει τὸν κόπο" ἀπεκρίθη ὁ ποιητής. Ὁ **Buloz** ὅμως ἐπέμενε λέγων „Μὲ συγχωρεῖτε, Κύριε ὑπουργέ, οἱ στίχοι τοῦ Λαμαρτίνου πληρόνονται πάντοτε, καὶ ἡ „Ἐπιθεώρησις" ἔχει σκοπὸν νὰ πληρώσῃ δι' αὐτοὺς οἱανδήποτε τιμὴν ὁρίσετε σεῖς." — „Ἄς εἶναι" ἀπήντησεν ὁ Λαμαρτῖνος „ἀλλὰ πιστεύσατέ μοι ὅτι τὸ πράττω μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ σᾶς εὐχαριστήσω." Ταῦτα λέγων ἐπῆρεν ὀπίσω τὰ δύο γραμμάτια καὶ τὰ ἐκλείδωσεν ἐπιμελῶς εἰς τὸ συρτάριον. Δύο χιλιάδας φράγκων διὰ δύο σελίδας στίχων!

Πῶς πρέπει νὰ βράζωμεν τὸ ὕδωρ; „ἁπλούστατον" θὰ εἴπῃ ἡ εὐμενὴς ἀναγνώστρια „θέτομεν τὸ ὕδωρ ἐντὸς ἀγγείου ἐπὶ τοῦ πυρὸς καὶ τὸ ἀφίνομεν ἐκεῖ, ἕως ὅτου νὰ βράσῃ." Ἄς ἀκούσωμεν ὅμως τί λέγει περὶ τούτου καὶ ὁ κύριος Κάρολος Δελμόνικος, ὁ ἱδρυτὴς τοῦ περιφήμου ξενοδοχείου ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ. „Πολὺ ὀλίγοι ἄνθρωποι ἠξεύρουσι τὴν τέχνην νὰ βράζωσι τὸ ὕδωρ, ὅπως πρέπει. Τὸ ὕδωρ, ὅταν μάλιστα εἶναι προωρισμένον διὰ καφφέν, τεῖον ἢ ἄλλο τι τοιοῦτο ποτόν, πρέπει θὰ εἶναι καλὸν καὶ καθαρόν, νὰ τίθεται ἐντὸς καθαροῦ καὶ ὀλίγον τι θερμασμένου λέβητος καὶ νὰ βράζεται ἀμέσως καὶ ταχέως. Οἱ πλεῖστοι ὅμως ἀφίνουσι τὸ ὕδωρ νὰ βράζῃ καὶ νὰ κοχλάζῃ καὶ νὰ ἀτμίζῃ ἐπὶ πολὺν χρόνον, ἕως ὅτου τὸ καλήτερον μέρος αὐτοῦ ἐξατμίζεται καὶ μένουσι μόνον τίτανος, σίδηρος καὶ ἄλλα μεταλλικὰ ἢ ζωϊκὰ συστατικά. Τοιοῦτον ὕδωρ εἶναι πάντοτε ἐπιβλαβὲς εἰς τὴν ὑγείαν, καὶ δι' αὐτοῦ εἶναι ἀδύνατον νὰ παρασκευασθῇ ποτὸν ὑγιεινὸν καὶ εὐάρεστον τὴν ὁσμὴν καὶ τὴν γεῦσιν."

Τὸ πένθος ἐν Κορέᾳ. Ὁ διερχόμενος τὰς ὁδοὺς τῶν πόλεων ἐν Κορέᾳ, συναντᾷ κατὰ πᾶν σχεδὸν βῆμα ἀνθρώπους ἐνδεδυμένους ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν μὲ κίτρινα ἐκ χονδροῦ καραβοπάνου ἐνδύματα, μὲ κιτρίνους ὑπερμεγέθεις ἀχυρίνους πίλους ἢ μᾶλλον εὐρύτατα ἀχύρινα κάνιστρα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, καὶ κρύπτοντας τὸ πρόσωπον μὲ εὐρέα τεμάχια κιτρίνου πανίου, τὸ ὁποῖον κρατοῦσιν ἔμπροσθέν των προσηρμοσμένον εἰς ῥάβδους. Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ἔχουσι πένθος· (τὸ χρῶμα τοῦ πένθους ἐν Κορέᾳ εἶναι τὸ κίτρινον, ἴδ. Κλειώ, ἔτος Δ'., ἀρ. 14 τελευταία σελίδ.). Ἐν ἔτει 1882 ἰαπωνικός τις περιηγητής, ὅστις εἶχεν ἀποβιβασθῇ εἰς τὴν βορειοδυτικὴν ἄκτην τῆς Κορέας, εὗρεν ὅλους τοὺς κατοίκους, μὴ ἐξαιρουμένων τῶν δημασίων ὑπαλλήλων οἵτινες συνήθως φοροῦσιν ἐνδύματα κωνοῦ χρώματος, ἐνδεδυμένους μὲ τὴν ἀνωτέρω περιγραφεῖσαν πένθιμον ἐνδυμασίαν, καὶ πενθοῦντας διὰ τὸν θάνατον τῆς βασιλίσσης των, τὴν ὁποίαν ἐνόμιζον δολοφονηθεῖσαν ὑπὸ τοῦ πενθεροῦ της Ταϊον-Κού. Τὸ πένθος ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῆς βασιλίσσης διαρκεῖ ἐπὶ ἓν ἔτος, διὰ δὲ τὸν θάνατον τὸν γονέων τρία ἔτη. Γέρων τις ἐκ Κορέας, ἐρωτηθεὶς διατὶ ἔμεινεν ἄγαμος, διηγήθη τὸ ἑξῆς: „Οἱ γονεῖς μου, ὅπως καὶ ἐγώ, εἶχον τὴν ἐπιθυμίαν νὰ νυμφευθῶ, καὶ ἀφοῦ ἐπὶ τέλους εὑρέθη ἡ κατάλληλος νύμφη, ἔγειναν οἱ ἀρραβῶνές μας. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἀπέθανεν ὁ μέλλων πενθερός μου καὶ ἕνεκα τούτου ἀνεβλήθη ὁ γάμος μας ἐπὶ τρία ἔτη. Μόλις εἶχε τελειώσει τὸ πένθος μας, ἀπέθανεν ὁ πατήρ μου καὶ οὕτω ἠναγκάσθημεν ἕνεκα τοῦ νέου πένθους νὰ ἀναβάλωμεν τὸν γάμον μας ἐπὶ νέαν τριετίαν. Μετὰ ταῦτα ἀπέθανεν ἡ μήτηρ τῆς μνηστῆς μου καὶ μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ νενομισμένου πένθους ἀπέθανεν ἡ ἐδική μου μήτηρ. Τοιουτοτρόπως παρῆλθεν ὁλόκληρος δωδεκαετία. Ἤδη ἑτοιμαζόμεθα νὰ ἑορτάσωμεν τοὺς γάμους μας, ὅτε αἴφνης ἡ μνηστή μου ἠσθένησε βαρέως, καὶ δὲν μοὶ ἦτο ἐπιτετραμμένον οὔτε κἂν νὰ τὴν ἴδω. Ὁ ἀδελφός της ὅμως ἐνέδωκεν ἐπὶ τέλους εἰς τὰς παρακλήσεις μου καὶ μοὶ ἐπέτρεψε νὰ τὴν ἐπισκεφθῶ, λέγων: "ἂν καὶ δὲν εἶσθε στεφανωμένοι, θὰ σᾶς θεωρήσω ἐν τούτοις τὴν φορὰν ταύτην ὡς συζύγους. Πήγαινε μέσα νὰ τὴν ἴδῃς!" Μόλις εἰσῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν, ἡ μνηστή μου ἐξέπνευσεν. Ὁ θάνατός της μοὶ προὐξένησε τοσαύτην λύπην ὥστε ἀπεφάσισα νὰ μείνω ἄγαμος καὶ τώρα πλέον εἶναι πολὺ ἀργά, ὥστε νὰ μεταβάλω τὴν ἀπόφασίν μου."

Ἐν τῷ φιλολογικῷ περιοδικῷ „**Centralblatt**" ἀνέγνωμεν ἐκτενῆ ἐπίκρισιν τοῦ πρὸ μικροῦ ἐκδοθέντος ὑπὸ τοῦ κ. Γρηγορίου Βερναρδάκη, γυμνασιάρχου Μυτιλήνης, πρώτου τόμου τῶν „Ἠθικῶν" τοῦ Πλουτάρχου, καὶ μετὰ χαρᾶς παρετηρήσαμεν, ὅτι τὰ ἔργα τῶν ἡμετέρων λογίων ἐπισταμένης ἀξιοῦνται προσοχῆς παρὰ τῶν ἐν Εὐρώπῃ σοφῶν. Ἐν τῇ ἐπικρίσει ταύτῃ ἐπαινεῖται θερμῶς ὁ κ. Βερναρδάκης „λίαν γνωστός, ὡς λέγει ὁ ἐπικριτής, τῷ φιλολογικῷ κόσμῳ καὶ δι' ἄλλων ἔργων περὶ Στράβωνος, Πλουτάρχου κτλ." ὡς παρασκευάσας ἔκδοσιν τῶν „Ἠθικῶν" ἀνταξίαν τῆς καθ' ἡμᾶς κριτικῆς ἐπιστήμης. Ἡ ἔκδοσις τοῦ τόμου τούτου ἀποδεικνύει, ὡς ὁ ἐπικριτὴς παρατηρεῖ, ὅτι ὁ κ. Βερναρδάκης εἶνε βαθὺς γνώστης τοῦ γλωσσικοῦ ἰδιώματος τοῦ Χαιρωνέως φιλοσόφου, ὑπερτερεῖ δὲ ὡς πρὸς τὸ ὀξύνουν τῶν πολλῶν διορθώσεων καὶ εἰκασιῶν τὴν ὑπὸ τοῦ **Hercher** ἐκδοσιν τῶν „Ἠθικῶν" ὅστις συχνάκις μεταπίπτει εἰς λίαν τολμηρὰς διορθώσεις καὶ μεταβολάς. Συνεπιφέρων δὲ ἐλαφράς τινας ἀντιρρήσεις, ὡς λ. χ. ὅτι δὲν ἔπρεπεν ὁ Βερναρδάκης νὰ παραπέμπῃ εἰς τὸν **Mullah**, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸν **Rose**, **Heitz** (ἐκδόντας ἀποσπάσματα τοῦ Ἀριστοτέλους) εἰς τὸν **Bynanter**, ὅπερ ὅμως καὶ πάλιν θεωρεῖ συγγνωστόν, διότι „in Mytilene die neuere philologische Litteratur nicht sehr reichhaltig vertreten sein kann" εὔχεται ὅπως ὁ κ. Βερναρδάκης προβῇ ὡς τάχιστα εἰς τὴν ἔκδοσιν καὶ τοῦ δευτέρου τόμου, ὅστις μετὰ μεγάλων προσδοκιῶν ἀναμένεται.

Ἡ φωτογράφησις τῶν ἀστέρων κάμνει μεγάλας προόδους. Ἐν Παρισίοις κατεσκευάσθη χάρτης τῶν πλειάδων, περιέχων ἀστέρας 18. μεγέθους, οἵτινες μὲ τὰ ἰσχυρότατα τηλεσκόπια δὲν δύνανται νὰ ὀφθῶσιν. Ἐπὶ τῆς φωτογραφίας φαίνονται ὁμιχλώδεις κηλίδες μὲ παράδοξα σχήματα, τῶν ὁποίων ἡ ὕπαρξις οὐδὲ ὑπὸ τοῦ ἀρίστου τηλεσκοπίου ἠδύνατο νὰ βεβαιωθῇ.

Ἐν τῷ ἐν Λιβερπούλῃ „Θεάτρῳ τοῦ Σαιξπήρου" ἐγένετο ἡ ἔναρξις τῶν παραστάσεων. Τὸ θέατρον τοῦτο, ὡς δεικνύει τὸ ὄνομά του, εἶνε ἀποκλειστικῶς διὰ τὴν παράστασιν τῶν Σαιξπηρείων δραμάτων προωρισμένον.

Περὶ τοῦ δηλητηρίου τῆς ἀράχνης (φαλαγγίου) ἐγένοντο ἐσχάτως ἀξιόλογοι ἔρευναι ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ **Brieger**. Δύο ἐν Ῥωσσίᾳ ὡς δηλητηριώδεις θεωρούμεναι ἀράχναι (**Phalanchium** καὶ **Trochosa**) ἀπεδείχθησαν στερούμεναι παντελῶς δηλητηρίου, ἐνῶ τρίτη τις ἀράχνη (**Cara Curt**) εὑρέθη περιέχουσα δραστικώτατον δηλητήριον, οὕτως ὥστε ὁ φόβος, τὸν ὁποῖον ἐμπνέει τὸ ζωῦφιον τοῦτο εἰς τοὺς κατοίκους τῆς μεσημβρινῆς Ῥωσσίας, εἶνε πληρέστατα δεδικαιολογημένος. Τὸ δηλητήριον, ὅπερ εὑρίσκεται εἰς ὅλα τὰ μέρη μέχρις αὐτῶν τῶν ὠῶν τῆς ἀράχνης ταύτης, θερμαινόμενον μέχρις 60° Κελσίου ἢ μιγνυόμενον μετὰ οἰνοπνεύματος ἀπόλλυσι τὴν βλαβερὰν αὐτοῦ ἐπενέργειαν· ὡσαύτως εἰσαγόμενον εἰς τὸν στόμαχον οὐδεμίαν βλάβην ἐπιφέρει, ἐνῷ ἂν εἰσαχθῇ κατ' εὐθεῖαν εἰς τὸ αἷμα ἔχει τοσαύτην δραστικότητα ὥστε ἓν τριακοστὸν τοῦ χιλιοστημορίου τοῦ γραμμαρίου ($^1/_{30000}$ γρ.) ἐπὶ ἑνὸς χιλιογράμμου σωματικοῦ βάρους ἀρκεῖ ὅπως ἐπιφέρει τὸν θάνατον οἱουδήποτε θερμοαίμου θηλαστικοῦ ζώου. Ὥστε τὸ δηλητήριον τοῦτο ἐξισοῦται κατὰ τὴν δραστικότητα πρὸς τὸ δηλητήριον τῶν ὄφεων.

Περὶ τοῦ πῶς ἐπενεργοῦσιν οἱ σεισμοὶ ἐπὶ τῶν ζώων ἐγένοντο νεωστὶ λίαν ἐνδιαφέρουσαι παρατηρήσεις. Κύνες, ἵπποι, βόες καὶ ταῦλα κατοικίδια ζῶα καταλαμβάνονται, πρὶν ἢ ἐπέλθῃ ὁ σεισμός, ὑπὸ προφανοῦς φόβου καὶ ταραχῆς, καθ' ἣν προσπαθοῦσιν ἄλλα μὲν νὰ ἐξέλθωσιν ἐκ τῶν σταύλων των, ἄλλα δὲ νὰ διαρρήξωσι τὰς ἁλύσεις των, ὅπως διαφύγωσι τὸν ἐπικείμενον κίνδυνον. Οἱ Ἰάπωνες παρετήρησαν μάλιστα ὅτι καὶ οἱ ἀσπάλακες ἐκδηλοῦσι, πρὸ τοῦ σεισμοῦ, τὸν φόβον των διὰ συντονωτέρας ἀνασκαφῆς τοῦ ἐδάφους. Ἰχθῦες, οἵτινες ἄλλως διαμένουσιν εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης, ἀνέρχονται εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, μεγάλα σμήνη θαλασσίων πτηνῶν ἵπτανται πρὸς τὸ μέρος τῆς ξηρᾶς, κύνες καὶ γαλαῖ τρέχουσιν ὅπως ἀποφύγωσι τὸ ἐπαπειλούμενον μέρος τοῦ ἐδάφους. Τὰ σημεῖα λοιπὸν ταῦτα, δι' ὧν τὰ ζῶα ἐκδηλοῦσι τὸν φόβον των ὅταν ἐπίκειται σεισμός, δύνανται ὡσαύτως νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς προγνωστικὰ σημεῖα τῶν σεισμῶν.

Ὄντως ἠγεμονικὸν δῶρον ἐδωρήσατο τῇ πόλει **Stratford-on-Avon**, τῇ πατρίδι τοῦ Σαιξπήρου, ὁ λόρδος **Ronald Gower**, ἱδρύσας δι' ἰδίων ἐξόδων μεγαλοπρεπέστατον μνημεῖον τοῦ κορυφαίου τῶν ποιητῶν παρὰ τῇ οἰκίᾳ, ἐν ᾗ ὁ ποιητὴς ἐγεννήθη. Ἐπὶ βάθρου, ἔχοντος ὕψος 16 ποδῶν, ὑψοῦται τὸ ὀρειχάλκινον ἄγαλμα τοῦ Σαιξπήρου εἰς φυσικὸν μέγεθος. Ὁ ποιητὴς παρίσταται καθήμενος καὶ βλέπων σύννους πρὸς τὴν ἐκκλησίαν, ἐν ᾗ ἀναπαύονται τὰ ὀστᾶ του. Αἱ τέσσαρες προεξέχουσαι γωνίαι τοῦ μνημείου κοσμοῦνται ὑπὸ τεσσάρων ἐκ τῶν κυριωτέρων προσώπων τῶν Σαιξπηρείων δραμάτων: ὁ Ἅμλετος, καθήμενος, παρατηρεῖ σκεπτικὸς τὸ κρανίον τοῦ Yorik, ἐνῷ ἐν τῇ ἑτέρᾳ γωνίᾳ ἡ γελόεσσα μορφὴ τοῦ Φαλστάφφ, ὡσαύτως καθημένου καὶ κρατοῦντος ἐν τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ φιάλην καὶ τὴν δεξιὰν ὑψοῦντος πρὸς τὸν οὐρανόν, ἀποτελεῖ χαριεστάτην ἀντίθεσιν. Εἰς τὰς δύο ἄλλας γωνίας παρίστανται ἐν ὀρθίᾳ στάσει ἡ ὑπνοβατοῦσα Λαΐδη Μάκβεθ καὶ ὁ πρίγκηψ Heinz, θέτων ἐπὶ τὴν κεφαλήν του τὸ διάδημα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

Ὁ Παστὲρ ἐξέφρασεν ἐσχάτως ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ τῶν Ἐπιστημῶν τὴν γνώμην, ὅτι ἡ περὶ τῶν μικροοργανισμῶν θεωρία, ἥτις μέχρι τοῦδε ὀνομάζεται βακτηριδιολογία (**Bacteorologie**) ἠδύνατο κάλλιον νὰ ὀνομασθῇ μικροβιολογία (**Microbie**), καθότι ἡ νέα αὕτη θεωρία ἀσχολεῖται ἐν γένει μὲ τὰ μικρόβια, πολλὰ δὲ ἐξ αὐτῶν, ὡς π. χ. τὰ μικρόβια τοῦ διαλείποντος πυρετοῦ, δὲν ἔχουσι τὸ σχῆμα βακτηριδίου.

Φωτογραφίαι τοῦ γαλαζίου. Ὁ ἀντιναύαρχος **Mouchez**, διευθυντὴς τοῦ ἐν Παρισίοις ἀστεροσκοπείου, ἐπέβαλεν ἐσχάτως εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν Ἐπιστημῶν ἐξαίρετον ἐκτύπωμα μιᾶς φωτογραφίας ἑνὸς μέρους τοῦ γαλαζίου, γενομένης διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ ἀστρονόμου **Henry** καὶ τοῦ **Gauthier** κατασκευασθείσης φωτογραφικῆς συσκευῆς. Διά τινος μεγεθυντικοῦ φακοῦ (παριστῶντος τὰ ἀντικείμενα εἰς μέγεθος 20 ἕως 30 φορὰς μεγαλήτερον τοῦ πραγματικοῦ) καθίστανται εὐκρινέστατα ὁρατοὶ ἐπὶ τῆς φωτογραφίας πεντακισχίλιοι καὶ ἐπέκεινα ἀστέρες. Διὰ τοῦ ἀποτελέσματος τούτου αἴρεται πᾶσα ἀμφιβολία περὶ τοῦ ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ φωτογραφηθῶσι πάντες οἱ ἀστέρες, ἀκόμη καὶ ἐκεῖνοι, οἵτινες μόλις διὰ τῶν ἰσχυροτάτων τηλεσκοπίων καθίστανται ὁρατοί. Ὅπως φωτογραφηθῶσιν αἱ 41,000 μοῖραι τῆς ἐπιφανείας τοῦ οὐρανίου θόλου, θὰ ἀπῃτοῦντο 6000 ἴσαι πλάκες. Ἐξ ἧς ὀκτὼ τὸ πολὺ ἐν καταλλήλῳ θέσει κείμενα ἀστεροσκοπεῖα θὰ ἠδύναντο ἐντὸς μικροτέρου τῶν ἐξ ἐτῶν χρονικοῦ διαστήματος νὰ καταρτίσωσι πληρέστατον ἀστρονομικὸν χάρτην τοῦ οὐρανίου θόλου, περιέχοντα ὑπὲρ τὰ 20 ἑκατομμύρια ἀστέρων μέχρι τοῦ 15. μεγέθους. Τὸ ἔργον τοῦτο θὰ ἦτο σπουδαιότατον κληροδότημα εἰς τοὺς ἀστρονόμους τοῦ μέλλοντος περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ οὐρανοῦ κατὰ τὸν 19. αἰῶνα.

Κατάδυσις τοῦ γαλλικοῦ ἐδάφους. Λίαν παράδοξον φαινόμενον παρατηρεῖται ἤδη ἐν Γαλλίᾳ. Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1883 γίνεται ὑπὸ τοῦ γαλλικοῦ μηχανικοῦ σώματος „ὑψιμέτρησις" τῆς ἐπιφανείας ὁλοκλήρου τῆς χώρας. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐργασίας ταύτης καταδεικνύουσιν ἤδη, ὅτι τὸ ἔδαφος τῆς Γαλλίας ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον καταδύεται ἀπὸ νότου πρὸς βορᾶν. Ἐνῷ δηλαδὴ ἐν τῇ μεσημβρινῇ ἀκτῇ ἡ ἐπιφάνεια τοῦ ἐδάφους οὐδεμίαν ὑπέστη μεταβολήν, ἡ μεταξὺ Μασσαλίας καὶ **Lille** χώρα, εἰς ἔκτασιν 820 χιλιομέτρων, ἐβυθίσθη σημαντικώτατα, ὅηλ. κατὰ 3 ἑκατοστόμετρα κατ' ἔτος. Ἀξιοπαρατήρητον δὲ εἶναι τὸ γεγονός, ὅτι ἡ κατάδυσις αὕτη τοῦ ἐδάφους κατὰ τὴν πρὸς τὰ βορειοανατολικὰ μέρη διεύθυνσιν εἶναι τρὶς ἰσχυροτέρα ἢ κατὰ τὴν εὐθεῖαν διεύθυνσιν ἀπὸ νότου πρὸς βορρᾶν. Κατὰ τὴν πρώτην γραμμὴν ἡ κατάδυσις εἶναι 1 χιλιοστόμετρον ἐπὶ 27 χιλιομέτρων, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν 1 χιλιοστόμετρον ἐπὶ 10 χιλιομέτρων. Ἂν ἡ κατάδυσις αὕτη τοῦ ἐδάφους ἐξακολουθήσῃ, τὰ βόρεια μέρη τῆς Γαλλίας δύνανται νὰ προσδοκῶσιν ἐντὸς ὀλίγων αἰώνων δυστύχημά τι ὅμοιον μὲ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον περὶ τὰ τέλη τοῦ δεκάτου τρίτου αἰῶνος συνέβη εἰς τὰς Κάτω Χώρας.

Ο ΑΡΤΟΣ ΗΜΩΝ Ο ΕΠΙΟΥΣΙΟΣ.

Ὅσον δήποτε πολλαπλαῖ καὶ ποικίλαι εἶναι αἱ πηγαὶ τῆς τροφῆς, αἱ μέχρι τοῦδε ἐξευρεθεῖσαι ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου, ἐξ ὅλων ὅμως τὴν σπουδαιοτάτην σημασίαν ἐν τῇ διαθρέψει τοῦ μεγάλου πλήθους παντὸς λαοῦ ἔσχε πάντοτε καὶ ἔχει ἀναντιρρήτως ὁ καθημερινὸς ἄρτος. Ἓν λοιπὸν ἐκ τῶν σπουδαιοτάτων καὶ ζωτικωτάτων ζητημάτων ὀφείλει νὰ ἦναι καὶ τὸ περὶ σκευασίας καλοῦ, τοῦτ' ἔστιν ὑγιεινοῦ καὶ θρεπτικοῦ ἄρτου.

Ἐκ τοῦ ζητήματος τούτου ἐξαρτᾶται ἡ γενικὴ κατάστασις τῆς ὑγείας καὶ ἡ ἱκανότης παντὸς λαοῦ πολὺ περισσότερον ἢ ὅσον κοινῶς οἱ ἄνθρωποι φαντάζονται.

Εἶνε δὲ λίαν παράδοξον ὅτι οἱ ἄνθρωποι τῶν ἡμετέρων χρόνων, οἱ τὰ πάντα διερευνῶντες καὶ ἐξετάζοντες καὶ διὰ τῶν ἐμβριθῶν αὐτῶν ἐπιστημονικῶν γνώσεων πανταχοῦ εὑρίσκοντες τὸ ὀρθὸν καὶ τὸ ὠφέλιμον, ἀκριβῶς εἰς τὸ ζωτικώτατον τοῦτο περὶ τοῦ „ἐπιουσίου ἄρτου" ζήτημα δεικνύουσι τὴν μεγίστην ἀμέλειαν καὶ τὴν μᾶλλον ἀσύγγνωστον ἀκηδείαν. Ἡ ἀνόητος τάσις τοῦ συρμοῦ τῶν ἡμετέρων χρόνων, τοῦ νὰ ἐκτιμῶμεν ὅλα τὰ πράγματα κατὰ τὴν „ὡραίαν ἐξωτερικὴν ὄψιν", ἐπεξετάθη δυστυχῶς καὶ ἐπὶ τοῦ ἄρτου. Οἱ ἄνθρωποι σήμερον ἀπαιτοῦσι πρὸ παντὸς *τρυφερὸν καὶ λευκὸν* ἄρτον καὶ λησμονοῦσιν ἐντελῶς, ὅτι ὁ ἄρτος δὲν χρησιμεύει πρὸς „πολυτέλειαν" ἀλλὰ *πρὸς θρέψιν*. Πιθανὸν ἴσως νὰ ἐπικρατῇ ἡ γνώμη ὅτι ὁ λευκότατος ἄρτος εἶναι καὶ ὁ θρεπτικώτατος. Ἡ δοξασία ὅμως αὕτη εἶναι *ὅλως ἐσφαλμένη*.

Μόλις ἐσχάτως ἤρχισαν νὰ δίδωσι περισσοτέραν προσοχὴν καὶ εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο καὶ ν' ἀναγνωρίζωσι τὴν ἀλήθειαν, ὅτι τὰ οὐσιωδέστατα καὶ θρεπτικώτατα συστατικὰ τοῦ σίτου ἐλλείπουσιν ἐντελῶς ἐκ τῶν ἐκλεκτῶν ἀλεύρων, ὅπως σήμερον κατασκευάζονται, καὶ μένουσι μεταξὺ τῶν πιτύρων. Τὰ λευκὰ καὶ ἐκλεκτὰ ἄλευρα, εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν ὁποίων καταβάλλεται σήμερον τοσαύτη φροντὶς καὶ ἐπιμέλεια ὅπως μὴ συναναμιχθῇ οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον τεμάχιον πιτύρου, στεροῦνται πάσης σχεδὸν θρεπτικῆς ἀξίας.

Μέχρι τοῦδε ἡ ἔλλειψις ἀμυλούχου οὐσίας ἐθεωρεῖτο ὡς τὸ κυριώτατον ἐλάττωμα τῶν ἐκλεκτῶν τοιούτων ἀλεύρων, τώρα ὅμως ἀποδεικνύεται ὅτι ἐλλείπουσιν ἐξ αὐτῶν ὅλα τὰ μεταλλικὰ ἅλατα καὶ ἰδίᾳ ἡ φωσφορικὴ τίτανος, τῆς ὁποίας τὸ ἀνθρώπινον σῶμα ἔχει ἀπόλυτον ἀνάγκην πρὸς σχηματισμὸν καὶ θρέψιν τῶν ὀστέων, καὶ ἡ ἔλλειψις αὕτη καθιστᾷ λίαν ἀμφίβολον τὴν θρεπτικὴν ἀξίαν τῶν τοιούτων ἀλεύρων.

Ἐν τινι τῶν τελευταίων συνεδριάσεων τοῦ βρεττανικοῦ συλλόγου τῆς ὑγιεινῆς ὁ Δρ. William Wallace, πρόεδρος τοῦ φιλοσοφικοῦ συλλόγου ἐν Glasgow, ὡμίλησε περὶ τῆς θρεπτικῆς ἀξίας διαφόρων εἰδῶν ἀλεύρων καὶ κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ κατάστασις τῶν πλείστων ἐν τοῖς περιχώροις τῆς Γλασκέβης ἀναπήρων παίδων ὀφείλεται εἰς τὴν ἀνεπαρκῆ τροφήν, ἰδίᾳ δὲ τὸ αἴτιον τῆς συχνάκις ἐκεῖ παρουσιαζομένης ῥαχίτιδος (τῆς καλουμένης Ἀγγλικῆς νόσου) εἶναι ἡ ἐν ταῖς τροφαῖς ἔλλειψις μεταλλικῶν ἁλάτων. Ὁ William Wallace, ἀναλύσας τὴν πλευρὰν ἑνὸς ἐκ ῥαχίτιδος ἀποθανόντος παιδίου εὗρε μόνον 20,6 τοῖς ἑκατὸν μεταλλικὰ ἅλατα ἐνῷ ἐν τῇ πλευρᾷ ἄλλου ὑγιοῦς παιδίου, φονευθέντος ὑπὸ τῶν τροχῶν ἁμάξης, περιεῖχοντο 64 τοῖς ἑκατὸν μεταλλικὰ ἅλατα. Ξέναι ὅλαι δὲν εὑρέθησαν ἐν τῇ πλευρᾷ τοῦ ῥαχιτικοῦ παιδίου καὶ ἑπομένως οὐδεμία ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ἡ νόσος προῆλθεν ἐκ τῆς ἀνεπαρκοῦς ποσότητος φωσφορικῆς τιτάνου καὶ ἄλλων μεταλλικῶν ἁλάτων.

Ἐξ ὅλων τῶν οὐσιῶν, αἵτινες χρησιμεύουσιν ὡς τροφὴ τῶν πεπολιτισμένων λαῶν, οὐδεμία εἶναι τόσον πολὺ καὶ εἰς τόσον μεγάλας ποσότητας διαδεδομένη ὡς τὸ σιτάλευρον, καὶ ὅμως οὐδεμία ἄλλη οὐσία περιέχει τόσον ὀλίγην ποσότητα μεταλλικῶν ἁλάτων, ὡς τὸ λευκὸν καὶ ἐκλεκτὸν σιτάλευρον.

Ὁ Δρ. Wallace ἰσχυρίζεται ὅτι εἶνε τώρα πλέον καιρὸς νὰ ἐμποδισθῇ ἡ περαιτέρω διάδοσις τῶν λευκῶν καὶ ἐκλεκτῶν ἀλεύρων, ἂν ὁ λαὸς θέλῃ νὰ σώσῃ τὴν ὑγείαν του. Ἐκφράζει δὲ τὴν λύπην του ὅτι αἱ ἐργατικαὶ τάξεις ἐν Σκωττίᾳ καὶ ἰδίως ἐν ταῖς μεγάλαις πόλεσι τῆς χώρας ταύτης, καταναλίσκουσιν ὁσημέραι ὀλιγώτερον ἄλευρον βρομίου καὶ ὅτι ἡ ἐθνικὴ *σοῦππα ἀπὸ ἄλευρον βρομίου* ὁλονὲν ἐξαφανίζεται ἐκ τῆς σκωττικῆς μαγειρικῆς. Ἡ *σοῦππα* αὕτη ἔδωκεν εἰς τὸν σκωττικὸν λαὸν τὴν ἰδιάζουσαν αὐτῷ δύναμιν καὶ σωματικὴν ῥώμην, ἐνῷ τώρα τὰ ὁσημέραι μεγαλητέραν διάδοσιν εὑρίσκοντα ἐκλεκτὰ ἄλευρα καταστρέφουσι τὴν ὑγείαν τοῦ λαοῦ.

Οἱ ἐν τῇ συνεδριάσει παρευρεθέντες ἰατροὶ συνεφώνησαν ἐν γένει μὲ τὴν γνώμην τοῦ Δρ. Wallace καὶ ἀνεγνώρισαν ὁμοφώνως ὡς ὀρθὰς καὶ ὑπὸ ὑγιεινὴν ἔποψιν ὠφελιμωτάτας τὰς προσπαθείας τῆς Bread-Reform-Ligue αἵτινες τείνουσιν εἰς τὸ νὰ εἰσαγάγωσι καὶ διαδόσωσι τὴν χρῆσιν ἄρτου, ὅσον τὸ δυνατὸν μεγαλητέραν ποσότητα πιτύρων περιέχοντος.

Μέχρι τοῦδε τὸ ἰδεῶδες, πρὸς τὸ ὁποῖον ἔτεινεν ἡ τέχνη τῶν μυλωθρῶν καὶ ἀρτοποιῶν, ἠδύνατο νὰ συγκεφαλαιωθῇ ἐν τῷ ἑξῆς τύπῳ: *Ἐκ τῶν κόκκων τοῦ σίτου νὰ κατασκευασθῇ ἄλευρον, ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον ἀπηλλαγμένον πιτύρων, καὶ πίτυρα, ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον ἀπηλλαγμένα ἀλεύρου.* Ὁ τύπος οὗτος, ὅστις βασίζεται εἰς καθαράς, ἐπουσιώδεις ἐξωτερικότητας καὶ παραμελεῖ ἐντελῶς τὴν οὐσίαν τοῦ πράγματος, εἶνε λίαν χαρακτηριστικὸς καὶ δεικνύει ἐναργῶς τὴν ἐπιπόλαιον διεύθυνσιν τοῦ πνεύματος τῆς ἐποχῆς μας, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἡ „ὡραία ἐξωτερικὴ καὶ ἀπατηλὴ ὄψις" προτιμᾶται τῆς ἐσωτερικῆς ἀξίας.

Ὀρθῶς λοιπὸν δυνάμεθα νὰ ὁρίσωμεν τὸ ἰδεῶδες, πρὸς τὸ ὁποῖον ἐφείλει νὰ τείνῃ ἡ τέχνη τῆς ἀρτοποιΐας, διὰ τοῦ ἑξῆς τύπου: *Ἐκ τῶν κόκκων τοῦ σίτου νὰ κατασκευάζεται ἄλευρον, περιέχον ἐν ἑαυτῷ πάντα τὰ θρεπτικὰ συστατικὰ τοῦ σίτου. Ὁ δὲ ἄρτος νὰ ἦναι εὔχυμος καὶ εὔπεπτος καὶ* — κατὰ τελευταῖον λόγον — μὲ τὰς ἰδιότητας ταύτας νὰ συνδέῃ, εἰ δυνατόν, καὶ τὴν καλὴν ὄψιν.

Ἡ „ὡραία ὄψις" λοιπὸν εἶνε τὸ ἐπουσιωδέστατον ἐν τῷ οὐσιωδεστάτῳ καὶ σπουδαιοτάτῳ τούτῳ θρεπτικῷ μέσῳ τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος. *Τὸ κυριωφέστατον εἶνε καὶ μένει πάντοτε ἡ θρεπτικὴ ἀξία.*

κ. Κ. Χ. Π. εἰς Κερασσοῦντα. Ἐλήφθησαν καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμεν. — κ. Δ. Η. Α. εἰς Βιδίνιον. Ἐλήφθησαν τὰς εἰκόνας ὅμως λυπούμεθα ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ σᾶς ἀποστείλωμεν ἄνευ τῆς προαποστολῆς τοῦ τιμήματος. — κον Ε. Φ. εἰς Σμύρνην. Τὰ αἰτηθέντα τεύχη ἀπεστάλησαν. — Herrn K. B. eis Athen. Wir bitten nochmals um die Zusendung der bestellten Photographien. — κ. Ι. Κ. Τζ. εἰς Καβάλλαν. Σᾶς ἐγράψαμεν. — κ. Κ. Δ. Κ. εἰς Προῦσσαν. Ἐλήφθησαν καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμεν. — κ. Π. Χ. εἰς Γαλάζιον. Ὅλα ἀπεστάλησαν. — κ. Γ. Κ. εἰς Κίον. Θὰ συμμορφωθῶμεν πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν σας. — κ. Ν. Ε. Μπ. εἰς Ζαγαζήκ. Ἐλήφθησαν καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμεν. — κ. Ι. Ζ. εἰς Βατούμ. Σᾶς ἐγράψαμεν. — κκ. Γ. Θ. εἰς Σεβαστούπολιν, Κ. Α. εἰς Βακοῦ, Σ. καὶ Κ. εἰς Ξάνθην, Ι. Γ. εἰς Τάνταν. Ἐλήφθησαν καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμεν. — κ. Β. Β. εἰς Ἀδριανούπολιν. Ἐλήφθησαν καὶ τὰ τεύχη ἀπεστάλησαν ἀμέσως, ἀπορροῦμεν ὅμως πῶς δὲν ἐλάβατε εἰςέτι τὸν Γ'. τόμον. Τὰ „ἀριστουργήματα τῆς Νεωτέρας Τέχνης" θὰ λάβητε κατ' αὐτάς. — κ. Ι. Χ. εἰς Buenos Ayres. Καὶ ἡ δευτέρα σας ἐλήφθη, τὸ δὲ κιβώτιον ὑπ' ἀρ. 59 ἀπεστάλη ὑμῖν μέσον Χαμβούργου. — κ. Φ. Α. Σ. εἰς Σμύρνην. Ἐλήφθησαν. — κ. Ξ. Π. εἰς Πότ. Τὰ αἰτηθέντα τεύχη, ἀπεστάλησαν ὑμῖν ἀμέσως ἐλυπήθημεν ὅμως σφόδρα διὰ τὰ γραφόμενά σας. — κ. Ι. Κ. Δ. εἰς Ταϊγάνιον. Τὴν ταχίστην θὰ συμμορφωθῶμεν πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν σας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. Ὅτι ἡ μονομαχία οὐδόλως καθαίρει τὴν ὕβριν ὑπὸ Ἰ. Ἰσιδωρίδου Σκυλίσση. — Αἱ ἐν Ἑλλάδι ἑορταὶ ὑπὸ Σπυρίδωνος Παγανέλη. — Ἡ παρὰ τὴν ῥοδωνίαν φρουρά. Ἱστορικὸν διήγημα ὑπὸ Π. Ἐγγελχαρδ (τέλος). — Μετεωροσκοπεῖα ἐπὶ ὑψηλῶν ὀρέων μετὰ σχετικῶν εἰκόνων. — Πινακοθήκη, ἤτοι ἑρμηνεία τῶν εἰκόνων. — Ποικίλα. (Τὸ μέγιστον οἰκοδόμημα τοῦ κόσμου. — Οἱ διοικοῦντες τὴν ἀνθρώποτητα. — Ἔκθεσις ἐφημερίδων ἐν Meiningen. — Ὁ ποιητὴς Λαμαρτῖνος καὶ ὁ ἐκδότης του. — Πῶς πρέπει νὰ βράζωμεν τὸ ὕδωρ; — Τὸ πένθος ἐν Κορέᾳ.) — Ἐπιστήμη καὶ Καλλιτεχνία. (Ξέναι ἐπικρίσεις ἐπὶ τῶν „Ἠθικῶν" τοῦ Πλουτάρχου ὑπὸ Γρηγ. Βερναρδάκη. — Ἡ φωτογράφησις τῶν ἀστέρων. — Τὸ ἐν Λιβερπούλῃ „Θέατρον τοῦ Σαιξπήρου". — Περὶ τοῦ δηλητηρίου τῆς ἀράχνης. — Περὶ τοῦ πῶς ἐπενεργοῦσιν οἱ σεισμοὶ ἐπὶ τῶν ζώων. — Δῶρον τοῦ Λόρδου Ronald Gower τῇ πατρίδι τοῦ Σαιξπήρου. — Ὁ Παστὲρ περὶ μικροοργανισμῶν. — Φωτογραφία τοῦ γαλαζίου. — Κατάδυσις τοῦ γαλλικοῦ ἐδάφους. — Ὁ ἄρτος ἡμῶν ὁ ἐπιούσιος. — Μικρὰ Ἀλληλογραφία.

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ. Βενιαμὶν Ἁρρίσον, ὁ νέος πρόεδρος τῆς ἀμερικανικῆς Συμπολιτείας (ἐν σελ. 327). — Ὁ ἄρρωστος ζωγράφος. Εἰκὼν κατὰ τὴν ἐλαιογραφίαν τοῦ E. Ravel (ἐν σελ. 311). — Μετὰ τὴν σύγκρουσιν. Κατὰ τὸν πρωτότυπον ἰχνογραφίαν τοῦ Willy Stöwer (ἐν σελ. 335). — Μετεωρολογικὸς σταθμὸς ἐπὶ τοῦ Pic du Midi καὶ τοῦ ὄρους Puy de Dôme (ἐν σελ. 337 καὶ ἐν σελ. 338).

Ἐκδότης Π. Δ. ΖΥΓΟΥΡΗΣ.

Τύποις Bär & Hermann, *ἐν Λειψίᾳ.* — *Χάρτης ἐκ τῆς* Neue Papiermanufactur *ἐν Στρασβούργῳ.* — *Μελάνη* Frey & Sening, *ἐν Λειψίᾳ.*